

HISTÓRIA BEŇADOVA

1950 – 2000

Tvárnosť našej dediny sa po vojne začala značne meniť. Postupne sa zanechávajú dlhoveké tradície a prechádza sa na modernejší spôsob života. Historické zápisy v kronike sa nesú v duchu propagandy komunistického režimu, a tak v nej nenachádzame takmer žiadne záznamy o živote Cirkvi v našej dedine a rodinách. V roku 1961 sa uskutočnil posledný zápis do kroniky. Nasledujúcich 29 rokov sa kronika z neznámych dôvodov nepísala. Až v roku 1991 sa zápisy opäť obnovili. Nezaznamenané skutočnosti sme doplnili a čerpáme ich nielen z archívov a matrik, ale aj zo spomienok a svedectiev starších obyvateľov.

Rok 1950

Sčítanie obyvateľstva po 2. svetovej vojne. V dedine žije 430 obyvateľov, ktorí bývajú v 75 domoch.

Spolok bývalých urbarialistov odpredal pílu Šimonovi Ondrekovi.

Hasičmi v dedine sú Jozef Zvrteľ, Rudolf Babečka, Štefan Protuš, Pavol Sadlák, Martin Ondrek, Karol Bugaj a Vendelín Ondrek. Veliteľom je Jozef Páterek. V marci vypukol požiar a spôsobil veľké škody na rodinnom dome a zadných stavoch Štefanovi Kováľovi, č. d. 73. Našťastie požiarnici stihli zabrániť šíreniu požiaru na ďalšie domy.

Bolo začiatkom marca, keď sa po našej dedine ozývalo to strašné slovo „horí“. Občania z dediny, hoci bola zima dostavili sa mnohí ľahko oblečení, ba i bosí, na miesto nešťastia, len aby čím skôr zlikvidovali toho hrozného hosťa. Chlapi dovliekli za pár minút striekačku, aby čím skôr zastavili cestu zúrivým plameňom. Tohto boja o život a smrť zúčastnili sa i ženy a svojou

obetavou prácou urobily kus roboty. Nosily vodu v hrncoch, v drevených putňach a vo vedrách zo studieň na miesto nešťastia. Ľudia, ktorí nemali náčinia na hasenie posháňali lopaty a hádzali hrudy snehu do ohňa. Bola to práca veľmi úmorná už i preto, lebo zem bola zamrznutá a sťažovala pohyblivosť a znižovala rýchlosť ľuďom pri svojej práci. Po viac ako hodinovej úmornej a sebaobetavej práci za pomoci striekačky podarilo sa oheň lokalizovať – zničiť. K tomu pomohla i šťastná náhoda, že nebolo žiadneho vetra.

Ondrej Podstrelený doteraz vykupoval lesné plody a rozhodol sa skončiť s touto robotou.

15. marca sa zákonom zrušili súkromné obchody a boli pojaté do socialistického sektoru a premenované na „Družstvá a Budúcnosti“. Tak tomu bolo i v našej obci. Jeden súkromník s potravinami bol na dolnom konci dediny a to František Podstrelený, ktorý prevzal obchod po svojich rodičoch. Druhý súkromník bol trochu poniže ako v prostred dediny a to Ján Bugaj, vojnový invalid. Jeho obchod bol nadobro zrušený. Obchod Františka Podstreleného bol poštátnený a premenovaný na „Budúcnosť“, vedúcim predajne sa stal jeho pôvodný majiteľ.

Od 1. januára budúci novomanželia musia týždeň pred svadbou uzavrieť civilný sobáš na MNV ale bez pohostenia. Potom môžu mať aj sviatostný sobáš v kostole a po ňom i svadobnú hostinu.

Riaditeľkou sa stala Ľudmila Sameljaková. Druhým učiteľom bol Jozef Malošík. Riaditeľka organizovala programy pri príležitosti vzniku SSSR, Víťazný február či 1.máj.

16. jún, Mária Rambalová, dcéra Jozefa a Kataríny rod. Kampovej zložila sväté sľuby v rehoľnom ráde Školských sestier de Notre Dame a prijala meno sestra Mária Justícia.

19. júl, Apolónia Podstrelená, dcéra Jozefa a Kataríny, vstúpila do Kongregácie Milosrdných sestier sv. Vincenta- Satmárok tak ako jej rodáčka sestra Gertrúda. Apolónia prijala sväté sľuby a meno sestra Zita.

23. decembra je rodák Anton Páterek vysvätený za kňaza v Lateránskej bazilike v Ríme. Na druhý deň 24. decembra mal primičnú sv. omšu v Kaplnke svätej Cecílie v Katakombách svätého Kalixta, na oltári nad hrobom sv. Cecílie, tak ako to sľúbil svojej sestre Cilke v liste. „Železná opona“ je nepriechodne uzavretá a nedovolila Antonovi sa vrátiť domov.

Tohto roku sa narodilo 24 detí (11 chlapcov a 13 dievčat). Zomreli 4 a do manželstva vstúpili tri páry.

Rok 1951

Riaditeľkou školy je Ľudmila Sameliaková a Jozef Staroň. Avšak počas školského roka sa vystriedalo mnoho učiteľov, lebo pre rôzne dôvody museli odísť. Boli to Ľudovít Nádaský, ktorý zastupoval riaditeľku. Po týždni odišiel a prišla Emília Tejkalová. Po dvoch mesiacoch ju vystriedal Milan Vajdiar, ktorý vyučoval do konca roka. Prvý krát sa oslavoval Medzinárodný deň žien.

Od minulého roka je štátom nariadená povinnosť odvádzať *kontingenty* zo zemiakov, mlieka a vajec.

Móda obliekania sa postupne mení. Z *bývalého* kroja sa nosia len niektoré veci, a to len staršie ženy a muži. Zachovali sa „*pančuchy*“, ktoré nosia ženy v zime. Široké sukne, biele ľanové košele a kde tu sa objaví i barancový kožúštek. U mužov je ešte v dosť veľkom počte vidieť biele súkenné nohavice a súkenný kabát. U žien i dievčat zasa vidieť „*brunclík*“. Ináč mládež, zvlášť mládenci a mladí chlapi sa prispôbujú ku mestským šatom. Súkenné nohavice, kabáty, klobúky, obrúsky dávajú na povalu myšiam. Dievčatá zasa zbierané dlhé sukne, vlasy, krpce dávajú do starého zberu handrárovi. Robia si mikáda z dlhých vlasov, krátke sukienky mestského vzoru a strihu. Starci a stareny pozerajú na nemilú novotu s hrôzou a nadávkami. Nechcú dovoliť synom a dcéram novoty v obliekaní. Mladá chasa vidíac novoty či už blízko pri dome, alebo ďalej od domu v práci hltavo ich prijíma i západlej dedine Beňadovo. Tak dnes vidíme 2 druhy obliekania. Mladí sa obliekajú po mestsky – starí po starosvetsky, tak ako predtým nosia oravské kroje typické pre obec.

Podobne je to i s ľudovými piesňami. Mladí spievajú moderné-pokrokové piesne, starí spievajú staré ľudové piesne. To isté platí aj o tancoch. Mladí tancujú tance moderne, starí tancujú tance starých otcov.

Už dlhé roky ľudia chodia na roráty do Mútneho, keďže v dedine stále nie je postavený kostol. Niektorí berú aj menšie deti. Vstane sa zavčas ráno a v zime sa potme brodí snehom. Prví idú zdatní chlapi a mládenci, ktorí robia chodník. Nekvalitný ľan sa namotal na palicu, ktorú ešte obviazali starými handrami

a urobili si fakle namočené do nafty a zapálené. Tak si svietili na cestu. A Mútňanci, keď ich zbadali na Chlapskom Grúni už volali: „Beňadovci idúúú!“ . Deväť dní pred Narodením Ježiša Krista sa v dedine modlí deviatnik „Svätá rodina hľadá prístrešie“. Susedy po deväť sa dajú dokopy a chodia po večeroch sa modliť pobožnosť vždy do iného domu. Spievajú aj nábožné piesne, keď prenášajú obraz sv. Rodiny. A ako každý rok, aj na Štedrý večer idú muži a ženy na polnočnú sv. omšu do Mútneho cez kopec sa brodia chotárom.

Počas tohto roka sa narodilo 21 detí (15 chlapcov a 6 dievčat) a zomrelo 7 mužov. Do manželstva vstúpilo 9 párov.

Rok 1952

Novým predsedom obce sa stal Štefan Majdík, ktorý vystriedal chorľavého Františka Klimeka, ktorý nakoniec aj zomrel. Podpredsedom sa stal Matej Kubaľák č. d. 29.

Koľko sa musí náš roľník natrápiť na chudobnej hornooravskej pôde, kým s nej dačo dostane. Nejednú kvapku potu nehá na svojej roli, kým s toho zasiatého zrna vyrastie mu aké-také zbožie. Práca na tunajších maličkých roľkách je priam otrocká a koľko sa treba takému gazdovi natrápiť, kým dovezie dačo do svojej stodoly. Ale i keď už niečo dovezie do svojej stodoly, nie si je istý, či bude užívať tu krvopotnú prácu svojich rúk. Príde nejaký zákerník, ako napr. „oheň“ a zničí jeho ťažkú mozoľnatú robotu, pokropenú vlastným potom. Tak to bolo aj v druhej polovici septembra, keď sa rozľahlo po dedine to prenikavé a hrozné slovo „ horííí!“ Ľudia práve kosili na poli svoje obilie, keď tí čo boli bližšie dediny uzreli veľký stĺp dymu. Nehali prácu svoju tak a každý sa ponáhľal, čo sa kde robí. Každý si v duchu myslel: „Či nie je to moje v plameni“. Oheň sa rýchle zmáhal. Šťastie ešte bolo to, že robotníci, ktorí pracovali na stavbe domu Franca Majdu odišli naraz zo svojej práce na miesto nešťastia, kde sa chytili rýchle do roboty, proti hroznému zločincovi. Riaditeľ školy, keď videl čo sa robí, odišiel zaraz telefonovať po striekačku do Mútneho. Mal však smolu, lebo poštový úrad v Mútnom začína úradovať popoludní o 15-tej hodine, keďže oheň vznikol o 14-tej hodine. Preto napísal lístok požiarnemu sboru do Mútneho a poslal s nim dvoch šikovných žiakov, nakoľko bolo práve vyučovanie. Po tomto odišiel na miesto nešťastia, kde už ľudia vracajúc sa s poľa plnou parou ničili túto živelnú pohromu....Bol to urputný boj o žitie a nežitie, v ktorom silnejší a pravda víťazí. Obetavá práca

občanov korunovaná bola úspechom, keďže ľudské ruky a um pomaly víťazily nad všetko pohlcujúcimi plameňmi. Veľký podiel na tom majú i naše ženy, ktorú usilovnosťou včely, nosily vodu v hrncoch, vo vedrách a v drevených šafloch, skoro z celej dediny, lebo vody bolo málo. Keď prišla mutňanská striekačka,.....oheň už bol vďaka obetavým mužom a ženám uhasený. Pri vyšetrovaní sa zistilo, že oheň vznikol v humne u Mateja Vraňáka, č. d. 72. (Oheň bol zapríčinený tým že malí chlapci (5 roční) medzi ktorými bol aj syn (Vlado) menovaného Mateja Vraňáka, fajčili na humne, kde odhodili horiacu zápalku do sena. Škoda bola značná. Zhorely zadné stavy maštal', humno a všetko čo sa nachádzalo v nich, okrem dobytku, ktorý bol vypustený. Takto vyšla úmorná práca nášho roľníka na zmar, a jeho mozole a pot boli obrátené na popol (Višňovský, kronikár).

Od mája do augusta sa vykonala prestavba a rozšírenie miestnych ciest v dedine. Stavený dozor vykonávali Martin Húska a Ondrej Fajčák. Náklady činili 106 390 Kčs, pričom Beňadovci zadarmo odpracovali v hodnote 214 356 Kčs.

Popri obrábaní polí ľudia chovajú aj dobytok, prevažne kravy a býky a kone. Statok pomáhal pri práci, s kravou bolo treba byť trpezlivý, lebo ona si išla pomaly. S koňom sa robota porobila rýchlejšie. Kravské mlieko nemohlo v rodine chýbať. Teľatá sa predávali a zo starších býkov bolo hovädzie mäso.

Od marca na rok prišli učiť noví učitelia a to pán R. Višňovský s manželkou.

13. marca sa začala písať nová kronika obce. Keďže pôvodná pamätná kniha, ktorú písal notár v Oravskom Veselom a bola vedená od roku 1936 je nevyhovujúca, založila sa do obecného archívu. Novým kronikárom sa stal riaditeľ základnej školy pán Višňovský. Trojčlenná komisia v zložení Ján Bugaj – invalid, Serafín Kubaľák – roľník a Ignác Triebel – roľník bola poverená pomáhať kronikárovi vo vedení kroniky. Späť sa kronika začala písať od roku 1945.

Narodilo sa 26 detí, z toho 12 chlapcov a 14 dievčat. Zomrelo 10 osôb a uzavrelo sa 7 manželstiev.

Rok 1953

Predsedom sa stal Vendelín Ondrek, č. d. 62. Štefan Majdík bol odvolaný okresným národným výborom.

Správu lesov od Spolku urbarialistov prevzali Štátne lesy ČSR konkrétne Lesné závody Zákamenné. Členmi spolku sú Florián Páterek, Jozef Majda, Katarína Podstrelená, Terézia Ondreková, Jozef Hušla, Florián Pepucha, Mária Pepuchová, Vendelín Kubaľák, František Klimek, Jozef Majda, Jozef Rambala, Jozef Zvrteľ, Jozef Páterek, Štefan Majdík, Jozef Sadľák, Matej Páterek, Štefan Kvašnica, František Páterek, Ondrej Páterek, Štefan Páterek, Johana Páterková, Florián Čurnek, Štefan Bugaj, Jakub Hušla, Štefan Kubaľák, Matúš Kubaľák, Vavrínek Majdík, Ján Páterek, Štefan Majda, Serafín Protuš, Ján Protuš, Jozef Kováľ, Serafín Bugaj, Štefan Lúka, Štefan Triebeľ, Adam Majda, Jozef Kvašnica, Jozef Rambala, Martin Podstrelený, Matej Ondrek, Štefan Klimek, Štefan Rydzoň, Ignác Rambala, Serafín Kováľ, Štefan Bugaj, Anton Podstrelený, Štefan Ondrek, Adam Klimek, Štefan Podstrelený, Ignác Triebeľ, Serafín Kubaľák, Štefan Ondrek, Štefan Triebeľ, Kristína Majdíková, Florián Vraňák, František Majdík, Jozef Bugaj, Ján Kampa, Jozef Branec, Matej Vraňák, Štefan Hušla, Cyril Páterek, Štefan Kováľ, Ondrej Vraňák, Matej Matil, Štefan Ondrek a Šimon Ondrek.

Chov sa rozmáha. Každoročne sa spočítavajú hospodárske zvieratá. Hovädzieho dobytku je 306 kusov, koní 53 kusov, ošípaných 139 kusov, oviec 113 kusov, sliepok a kohútov 443 kusov, husí 14, kačiek 10, 2 kozy a 13 psov.

27 roľníkov sa prihlásilo pestovať ľan, ktorý sa zasadil na ploche 16 ha. Ľan sa pestuje pre textilnú továreň Nižná. Ľan muži zasiali po sv. Žofii po 15. máji, keď už sa vedelo, že nepríde mráz. Najlepšie rástol na oddýchnutej zemi. Najprv pole zorali, pobránili a potom zasiali ľanovec a znova pobránili. Potom sa o ľan už starali ženy, burinu museli viackrát poplieť. Keď odkvitol, mal žlté hlávky a mohol sa zbierať. Trhal sa do hrstí a križom sa ukladal na seba a zviazal do snopov. Viacero žien si pomáhalo pri robote, i si zaspievali, aby zabudli na lopotu a aj robota išla od ruky.

V tomto roku prišlo k výmene meny. *Dostávali sa „nové a celkom iné peniaze ako doteraz boly. Najväčší peniaz bol sto korún. Peniaze boli dvojaké kovové – 1 halier, 3 haliere, 5 halierov, 10 halierov a 25 halierov. A papierové – 1 koruna, 3 koruny, 5 korún, 10 korún, 25 korún, 50 korún a sto korún.....po obchodoch boli zmenené všetky ceny tovaru a boly prispôsobené ku hodnote nových peňazí. Asi o dva mesiace po zmene peňazí, prišlo prvé sníženie maloobchodných cien tovaru. Ľudia toto sníženie cien privítali s veľkou radosťou a nadšením,*

už aj preto, lebo nik nemal mnoho peňazí medzi rukou. Niektoré druhy tovaru zlacnely až o polovicu.

1.októbra začal premávať do obce autobus. Zástavka je na rázcestí Breza-Beňadovo. Bolo to radosti, keď sa občania dozvedeli, že naša obec má mať pridelený autobus. Tento mal začať premávať už 1. mája. Veľké sklamanie, keď však autobus neprišiel. Takto sa to vlieklo s mesiaca na mesiac, až s toho vznikli posmešky. Autobus mal premávať už od začiatku júna, júla i augusta a nezačal ani vtedy ani vtedy. Tým však väčšia radosť bola, keď sa roznieslo 1. októbra po dedine, že bol autobus pri Beňadovskom mlyne. Nikto tomu nechcel veriť. Keď však prišiel 2. a 3. októbra a keď sa z Námestova na obed priviezlo páru ľudí na ňom, ľudia začali veriť a na autobus ráno začali chodiť. Od toho času autobus chodí každý deň. Ráno odchádza o 8 hodine, na obed ľudí privezie naspäť a zároveň zoberie nových ľudí do Námestova. Horšie to však večer, keď už autobus do Beňadova nejde, takže ľudia musia ísť autobusom do Mútneho a odtiaľ peši 5 km domov.

Školská budova je natoľko nevyhovujúca, že deti sa učia v provizórnych podmienkach prenajatej učebne v súkromnom rodinnom dome Márie Pepuchovej.

V tomto roku sa uzavreli iba dva manželstvá. Narodilo 29 detí, z toho 19 chlapcov a 10 dievčat. Zomrelo 10 ľudí. Jozef Rambala zomrel nešťastnou náhodou, keď sa pošmykol a padol do Váhu v Ružomberku, kde pracoval. Keďže nevedel plávať, utopil sa. Zostali po ňom manželka a desať detí.

Rok 1954

14. marca sa konalo verejné stretnutie funkcionárov MNV s občanmi dediny za účelom preriešenia problémov obce. Ján Bugaj upozornil na havarijný stav školskej budovy a navrhol postaviť novú školu. Vendelín Ondrek navrhol postaviť vodnú nádrž pre potreby požiarnikov. Schválil sa návrh postaviť dreváreň pre školu a urýchliť práce na elektrifikácii obce.

Pokračujú práce na miestnych cestách, 1000 odpracovaných hodín majú brigádnicí zaplatených, pričom 2000 odpracovaných hodín je zadarmo. Celkové náklady činili 20 000 Kčs.

Dobrovoľný požiarnický zbor má tri oddiely. Veliteľom zboru je Jozef Páterek, zástupca Jozef Zvrteľ, strojník Štefan Zvrteľ, ďalej sú to Rudolf Babečka, Štefan Kováč, Jozef Kuriak, Jozef Kubaľák, Viktor Ondrek a Serafín Triebel. V druhom oddieli sú Martin Ondrek, Matej Páterek, Cyril Páterek, Štefan Páterek a Pavol Sadľák. Náhradníkmi v treťom oddieli sú Florián Čurnek, Jozef Kvasnica, Štefan Rambala, Ignác Triebel a Matej Vraňák. Požiarnici získali do výbroje ručnú striekačku od obce Mútne.

Kronikár Višňovský zapísal ako vyzerali práce na poli počas celého roka v našej dedine:

Jarné práce. Sneh sa držal až do konca marca. Oteplenie nastalo v apríli. Sneh sa stopil. Pôda rýchlo vyschla, takže roľníci začali, ako obvykle jarné práce v polovici apríla. Práv orba začala na Rambalovej, kde býva pôda najsuchšia najsúcejšia na prvú jarnú orbu. Usilovní pilne pracovali na poli pri jarnej hudbe škovránkov. Poorali, posiali, pobránili. Naposledy posadili zemiaky, a to niektorí aj v máji, ba môžeme povedať väčšinou. Po skončení jarných prác roľníci sa pripravujú na kosbu sena usilovným ošetrovaním lúk.

Kosba sena. Kosba sena začala ako obvykle koncom júna. Kosy cvendžali pod bohatou úrodou trávy. Roľníci sa radovali. Akoby nie, veď seno je hlavná potrava s d'atelinou pre dobytok. Z d'ateliny boli pekné. Prvé kosia záhrady za domami, potom Bor, Rambalové, Majdové. Na poliach bolo veľa kôpok. Hladné stodoly sa plnili senom a d'atelinou. Pažravé pysky hoviadok pochutnávali v maštaliach, kým ich nevyhnali na letnú pašu. Prišlo leto. Už nebolo také teplé, ako 3 zázračné horúce dni v apríli, ktoré zapríčinili smrť viacerým hoviadkam. Zdochli 2 kone a 2 kravy z tejto zázračnej horúčavy.

Žatva. Zlaté klasy jačmeňa a ovsu začali dozrievať. Klonili sa k zemi, akoby volali o pomoc. Cvrčky svojim spevom oznamovali blížiacu sa žatvu. Gazdovia si pripravovali kosy na bohaté klasy obilnín. Začala žatva koncom augusta. Ženy, chlapi i deťúrence pracovali dlho, dlho do večera pri kosení zbožia. Chlapi kosia zbožie, ženy robia kozlíky. Polia na pohľad sú samé kozlíky. Slnko praží, akoby vydávalo poslednú augustovú silu. Roľníci sa usilujú čím skôr previesť žatvu, kým trvajú pekné časy. Začína zväžzanie kozlíkov do stodôl, keď sú suché. Polia osihoteli – osmutneli. Zajace sa častejšie ukazujú poľovníkom, nakoľko na pustých poliach sa nemajú kde skryť. Stodoly sa plnia obilím. Vyhladované statky po žatve sa vyhánajú na polia.

Ženy si vydýchli od starostlivého sháňania krmovín pre statok. Deti pasú kravy. Keď sa zoberie posledná úroda z poľa, kravy voľne vyhánajú na celodenné pasenie. Večer pred stmievaním idú hľadať dobytok. Stáva sa, že kravy samé neprídu domov, prípadne sa stratia. Nocujú vonku. Starostlivý gazda ich hľadá dotiaľ, kým ich nenájde.

Mlátenie. Keď sa všetko pozvážalo do stodôl, začnú mlátiť. Mlátenie začína v polovici septembra a trvá až do konca októbra. Mláti sa v stodole na mláťačke poháňanej motorom. Plnia sa vrecia ovsom a jačmeňom hociakého druhu. V dedine je veselo. Hukot motora sa ozýva až na Rambalovú. Gazdovia majú dobrú náladu od občerstvenia pri mlátení. Plnia sa sýpky jačmeňom a ovsom. Gazdiny vyváraajú a hostia pomáhajú mlátenia.

Jesenné práce. Po vymlátení roľníci robia jesenné práce, a to kopú zemiaky a rúbu kapustu. Toho roku bola bohatá úroda zemiakov. Je to potrebné, lebo zemiaky sú každodenná potrava na Orave. Žiaci pomáhajú rodičom na úkor školy. Často vynechávajú školu čo nepriaznivo pôsobí na prospech. Deti bavia menších súrodencov, pasú kravy, alebo kopú zemiaky. Časy sú pekné, ľuďom sa dobre kope. Len zrána je trochu chladno, z toho dôvodu kladú oheň a deti sa zohrievajú pri ohni, pečú zemiaky a spievajú piesne. Vrecia sa plnia peknými zemiakmi. Ľudia sa hemžia na poliach, ako biele vrany. Zvážajú plné vrecia domov. Večer sa vracajú neskoro domov a unavení neskoro večer vysypú zemiaky do prázdnych pivníc. Pivnice objímajú zlaté horniacke zemiaky do svojho náručia. Hladné kravy pochutnávajú si večer na zniľakoch. Kravičky dávajú viac mlieka, lebo sa pasú a gazdovia ich prikrmujú zhnitými zemiakmi. Majú radosť z dobrej stravy.

Rúbanie kapusty. Po vykopaní zemiakov asi koncom októbra prichádza rúbanie kapusty. Spoločne práve tak, ako pri kosení sena všetci spoločne idú nielen kosiť seno, ale aj kapustu rúbať. Kapusta neúrekom je pekná, ako obyčajne každý rok. Furmani – kočiši vozia kapustu domov do stodôl. Tam ju zhruba očistia a potom nosia do izby – kde ju zdobia nožami – nadlávajú do suda a uložia na zimu. Do kapusty niektorí dávajú aj jablká, prípadne iné kapustné prísady, aby kapusta mala chuť-vôňu. Gazdovia pestujú kapustu dvojakého druhu bielu a červenú.

Pílenie dreva. Po lámaní-rúbaní kapusty prichádza vozenie a pílenie dreva na dlhú severnú zimu. Šikovní roľníci si zadovážili palivo-kurivo ešte v lete, nedbalí si ho vozia teraz v jesennom

čase. Drevo pília. Väčšinou ho pília cirkulárom – poháňaný benzínový motor. Pílenie beží rýchle. Pílenie motorom prevádza Triebel. Chudobnejší – šetrnejší pília drevo pílou ťahanou rukami.

Páračky. Prichádza zima. Prvý sneh napadol už v novembri. Pokryl prírodu bielym závojom. Pre ľudí nastáva doba oddychu. Príroda oddychuje v bielom rúchu. Ženy chodia cez dlhé mesiace na páračky. Na páračkach rozprávajú rôzne veci. Starci, stareny i deti s chvatom počúvajú rôzne príhody, zážitky, ktoré ženy rozprávajú. Nechýba ani spev a smiech. Pospomínajú živých, mŕtvych, staré mladé. Pri ukončení páračiek gazdina pohostí páračky ba sa rozveselia, zatancujú pri starej hluchej harmonike. Všetci sa veselia pri ukončení, najmä dievky a mládenci, ktorí si s chuťou zatančia.

Ročná štatistika: Počet obyvateľov v obci Beňadovo spravodlivo stúpa, ako obvykle. Narodilo sa 18 detí (9 chlapcov a 9 dievčat), zomrelo 7 ľudí. Zosobášilo sa 9 párov.

Rok 1955

Z MNV boli odvolaní predseda Florián Čurnek a tajomník Štefan Gustinák. Novým predsedom sa 1. októbra stal Ján Ondrek. O mesiac neskôr bol za nového predsedu zvolený Vendelín Ondrek a Ján Ondrek sa stal tajomníkom. Členmi sú Jozef Majda, Matej Motýľ, Štefan Ondrek a Ondrej Klimek.

Zriadili sa aj stále komisie MNV. Predsedom poľnohospodárskej komisie sa stal Jozef Majda a členmi Jozef Kubaľák, Matej Kubaľák, Jozef Majda a Ignác Triebel. Za predsedu finančno-rozpočtovej komisie bol zvolený Jozef Páterek a členmi Štefan Ondrek a Štefan Majda. Za komisiu pre školstvo, kultúru a zdravotníctvo Terézia Podstrelená a členmi Mária Kubaľáková Cyprián Serdel. Predsedom pre výstavbu národného hospodárstva Vincent Majdík a členmi Ján Páterek a Ľudovít Kampa.

Anton Iglarčík ukončil prevádzku píly.

V strede dediny sa postavila nová požiarna nádrž, pretože dve predošlé svojou kapacitou nestačili.

11. mája sa konečne začala riešiť stavba novej školy. Pozemok na ktorej sa začala stavba bol vyvlastnený za cenu 1,20 Kčs za 1m², keďže nebol vysporiadaný a vlastníci zväčša už nebývali v Beňadove.

Riaditeľom školy sa stal Ignác Matkulčík. Nový riaditeľ nie je nadšený pomermi, ktoré vládnu v Beňadove v oblasti školskej správy. Dochádzka do školy bola pravidelná iba v zime, lebo na jar a jeseň bolo treba doma pomáhať na gazdovke. Taktiež vyučovanie nebolo vyhovujúce po odbornej stránke, učitelia sa často striedali, používali sa aj neprimerané telesné tresty. Nie vždy sa učitelia zhodli s dedinčanmi. Matkulčík sa rozhodol odísť, ale ešte predtým zvolal rodičovské združenie, ktoré malo byť rozlúčkou s tými, s ktorými túto krátku dobu žil. Tu pre Beňadovcov adresoval tieto slová: *„Ja vás aj ľutujem, že vy sedávate nedeľu čo nedeľu na skalách v strede dediny a modlíte sa pred drevenou kapličkou Márie ustavičnej pomoci. Jeden gazda dokáže postaviť veľký dom. Či by ste vy nedokázali viacerí postaviť trochu väčší dom – kostolík pre obec Beňadovo?“* Potom sa všetci spolu pomodlili a riaditeľ odišiel. Tieto slová dodali dedinčanom potrebnú iskru na to, aby pustili do prípravy stavby kostola.

18. máj, náš rodák Anton Páterek odišiel ako misionár do Brazílie do mesta Curitiba, kde ho menovali do funkcie kaplána Arcibiskupskej katedrály.

Ročná štatistika: Narodilo sa 20 detí (10 chlapcov a 10 dievčat), zomrelo 5 osôb a zosobášili sa 4 páry.

Rok 1956

Rada MNV rozhodla zriadiť obecné pasienky na Bugajovej, Šalátovej, Badárovke, Miškuline, Za Vrch a Podhavrílka s rozlohou 120 ha. Predsedom pasienkového spoločenstva bol Jozef Majda.

V čase, keď sa vykopávajú zemiaky, dedinčania sú povinní plniť dodávky. Bolo treba odvádzať na kontingent – švábku, mlieko, vajcia, zbožie.

Každé ráno bubeník oznamuje občanom plnenie povinných dodávok. Ľudia sa starajú, ako splnia dodávky zbožia, lebo niektorí odkladajú s dodávkami, iní nemôžu splniť pre mnohé príčiny. Činitelia obce sa starajú, aby sa plnili dodávky. Privádzajú zemiaky k nákladnému autu a nakladajú ich na auto.

Taktiež resty si ľudia v jesennom období vyrovnávajú, aby nemali podĺžnosti, aby nemuseli platiť pokuty. Prichádzajú z okresu, aby osobne rozprávali s dlžníkmi. Roľníci sa snažia dodať zbytky, aby dostali zakáľací list (povolenie). Mnohí si vyrovnávajú, ale niektorí si povinnosti voči štátu zanedbávajú a odkladajú z roka na rok. Tak sa im nahromadí restov až nad uši. Občanom z toho vznikajú mnohé nepríjemnosti pokuty – prehánania, prípadne sťahovanie z výplaty na resty.

Požiarníci dostali prvú motorovú striekačku typu PPS 4. Pre uskladnenie ručnej striekačky začali stavať hasičské skladište. Urobili základy a búdu z dosák. Pokryli a dali nápis: „Požiarna zbrojnica“. Táto stojí na vyšnom konci. Vedľa postavili na lúkach drevený vysoký stojan na vysušanie hadíc. Hadice vysušajú po cvičení alebo v prípade upotrebenia pri požiari.

Riaditeľkou školy je Margita Ondreková, krátko na to Cyprián Serdel a druhou učiteľkou Ľubica Bernátová.

Školská budova nevyhovovala. 23. októbra sa začali stavebné práce na novej školskej budove. Prác sa zúčastňovali dedinčania, iba pár sa ich nezúčastnilo brigádovania. V čase roľníckych prác sa výstavba školy prerušila.

Po spísaní hospodárskych zvierat po dedine stav bol nasledovný: hovädzí dobytok 309, ošípané 175, kone 49, ovce 35, husi 27, kačky 7, sliepky 460, 2 kozy a 27 psov.

Narodilo sa 23 detí (10 chlapcov a 13 dievčat), zomrelo 5 ľudí a 4 sobáše.

Rok 1957

Predsedom MNV sa 1. júna stal Vendelín Ondrek a tajomník Ján Ondrek. Ten sa v októbri presťahoval do Oravského Podzámku a na jeho miesto nastúpil Štefan Majda. Členmi rady Florián Páterek, Vendelín Kubaľák a Ján Podstrelený.

Na pokyn zdrav. odboru v Námestove si občania postavili vzornú obecnú studňu. Z počiatku sa s výkopom okúňali, lebo boli zunovaní brigádami. Keď však počuli, že za práce sa riadne zaplatí, začali ju stavať. Dnes nová-moderná studňa slúži . Prikročili aj k oprave poľných a obecných ciest. Opravili si cesty v Hájisku, v Uhlisku a Hore Vatry. Dnes chodia roľníci bez

obavy po opravených cestách, kde predtým zapadli, uviazli. Okrem toho opravili cestu na nižnom konci.

Riaditeľom školy je Ján Gajdošík. Už sa učilo v novopostavenej škole. Priestory školy sa využívali na rôzne školské a verejné udalosti. Pán Gajdošík zároveň pokračuje v písaní obecnej kroniky.

V dedine sa hlásia správy cez obecného bubeníka. Najčastejšie oznamuje očkovanie hydiny alebo psov alebo čas na plnenie kontingentov – dodávok. *Obecný bubeník oznamuje, že sa prevádza očkovanie hydiny. Gazdiny ich ráno nepúšťajú z kurníkov, dvorov, maštali. Veterinár začína očkovanie s plnou parou. V celej obci zaočkuje 225 kusov hrabavej hydiny. Ľudia ešte i teraz s nedôverou pozerajú na očkovanie.*

Obecný bubeník opäť oznamuje, že občania majú si splniť posledné dodávky na hospodársky rok a prípadne vyrovnať si podlžnosti za minulé roky. Niektorí, len čo začuli bubon, už vozia zemiaky na dvor MNV a tieto nakladajú na nákladné auto a vozia do skladov. Niektorí sú ľahostajní, a preto sa povolávajú na pohovor na MNV.

Bubeník oznamuje, že prišiel zootechnik štepiť psov. Gazdovia vedú psov na retiazke alebo motúzku pred obecnú krčmu, kde ich štepia proti besnote a iným zvieracím chorobám. Pri štepení je štekanie-kvičanie ani na jarmoku ošípaných. Je zaočkované – 27 psov.

Ľudvík Triebel sa v Martine vyučil v kováčstve a tak pokračoval v remesle Ignáca Triebeľa, svojho deda. Vedel vyrobiť lemeš, motyku, sekeru.

V júni sa veriaci z dediny cez MNV obrátili na Slovenský úrad pre cirkevné záležitosti o podporu na stavbu nového kostola. Samozrejme nedostali žiadnu podporu a to z ideologickej predpojatosti komunistickej vládnucej strany voči katolíckej cirkvi. Beňadovci sú jednotní a podujali sa stavať kostol načierno. Z Nad Mlyna navozili kamene na kravách a koňoch a ukladali to na pozemok oproti škole. Skoro celá dedina sa skladala na vkladnú knižku po 100 korún, aby bolo z čoho kupovať materiál. A začalo sa stavať ale bez plánov. Nebolo majstra ani žiadneho staviteľa iba Jozef Majda bol hlavný organizátor. A Ignác Matkulčík, keďže ho trápila stavba kostola, veľakrát aj v noci prišiel do dediny na pár dní a potom potajme v noci znova odišiel cez kopce peši. Totižto už bol sledovaný príslušníkmi VB. Potajme sa schádzali u Jozefa Majdu, riešili čo a ako ďalej so

stavbou kostola a rozdeľovali si robotu. V tomto roku Ignáca Matkulčíka nakoniec zavreli do väzenia, že vraj vykonáva protištátnu činnosť.

Narodilo sa 22 detí (11 chlapcov, 11 dievčat). Zomrelo 7 ľudí. Sobášov bolo 9.

Rok 1958

Popri MNV funguje aj Výbor žien, ktorý sa stará o kultúrne a spoločenské aktivity. Predsedníčkou výboru je Justína Páterková a členkami Terézia Podstrelená, Zuzana Klimková, Janka Majdová, Mária Páterková, Mária Kubaľáková, Anna Zvrteľová, Mária Kováľová, Anna Sadľáková a Johana Majdíková.

Spolok bývalých urbarialistov bol zrušený a lesy prešli pod správu Štátne lesy ČSR, krajská správa v Žiline, lesný závod v Zákamennom. Štátne lesy ako kompenzáciu sa zaviazali poskytovať členom zaniknutého spolku bezplatne drevo vo výške 15% ťažby po dobu nasledujúcich desať rokov.

Postavila sa tretia nádrž na vodu pre potreby požiaru. Jedna sa nachádza na dolnom konci, druhá v strede dediny a tretia na hornom konci. Druhá a tretia nádrž boli zásobované vodou z potoka.

V marci bola prietrž mračen, čo spôsobilo povodne a veľké škody na úrode. V Rakytinách a na Tulejovej bolo zničených 30% úrody, na Zajovke a Kampovej 20% úrody, na Láne 15% úrody. Preto si dodávku pre štát dedina splnila len na 61,1 %.

Ukončila sa stavba novej školy. Celkové náklady výstavby činili 591 105 Kčs. Budova bola prevzatá 5. novembra do správy Odbor školstva a kultúry rady ONV v Námestove. Oficiálne slávnostné otvorenie bolo 12. decembra kedy predseda ONV p. Murín dal školu do užívania riaditeľovi Jánovi Gajdošíkovi.

Súčasný režim agitoval ľudí do družstiev, ukazujúc im modernejší spôsob obrábania polí. Zriadil zdravotné stredisko v Breze, organizoval rôzne kurzy prvej pomoci – obväzovej techniky, aby ľudia mali väčšiu dôveru v lekára a obracali sa na neho, nie na liečenie *paučinou a rôznymi zelinami*. Najdôslednejšie komunistický režim dbal na rozvoj kultúrneho života v dedine – premietali sa filmy, robili divadelné predstavenia, výstavy kníh, prednášky, pohovory.

Občania s ochotou prijímali kultúrnu potravu, i keď nie všetci s rovnakou ochotou. Dedinčania majú za čo plniť dodávky. Veď život v Beňadove sa mení do nepoznania. Beňadovčania dostali autobus. V obci sa stavia na štátny náklad škola skoro za milión korún. Občania dostali veľký dar od štátu novú modernú školu, ktorý dar si musia vážiť plnením si občianskych povinností voči štátu. Deti chodia pekne vyobliekané do školy. Už nechodia bosé ako predtým. Už netrpia hlad, lebo si kúpia v miestnej „Jednote“, čo len chcú. Z toho dôvodu si aj poctivo plnia dodávky.

Narodilo sa 27 detí (11 chlapcov a 16 dievčat). Zomrelo 6 ľudí. Zosobášilo sa 5 párov.

Rok 1959

Miestny národný výbor sídli v ľudovej škole. Technický stav nevyhovuje, preto je schválený projekt generálnej opravy. Stavebné práce by mal vykonať Stavebný Podnik v Námestove s celkovým rozpočtom 30 000 Kčs. Projekt je príliš nákladný, preto sa neuskutoční. 28. marca rada MNV odkúpila rodinný dom Vendelína Ondreka za 20 000 Kčs, kde presťahovali výbor.

Obchod, prevádzkovaný družstvom Jednota, ktorý doposiaľ sídlil v dome č. 6 a patrilo Jozefovi Podstrelnému, sa presťahoval do priestorov starej školskej budovy.

V dedine sa postavili štyri nové domy. Na vyšnom konci Ján Podstrelený a Viktor Majda. Na nižnom konci Matej Rambala a František Ondrek.

Energetické rozvodné závody Žilina postavili 22 KV prípojku a sekundárnu elektrickú sieť v obci a taktiež v Dúľove. Dĺžka elektrickej siete je 4562,9 m. Štát poskytol 360 000 Kčs na elektrifikáciu a dedinčania zadarmo brigádne odpracovali 5 700 Kčs a jednotlivé domácnosti zaplatili 50 Kčs.

Obec Beňadovo sa rýchle mení.....a teraz dostalo sa jej napojenia na elektrickú sieť. Beňadovčania raz navždy pochovali petrolejky. Občania kupujú rádiá, gramorádia, práčky, elektrické spotrebiče.

Na lesnej železnici pracujú Štefan Bugaj, Vendelín Kubaľák, Vendelín Ondrek, František Majdík, Matej Kubaľák, Štefan Protuš, Pavol Sadlák a Rudolf Babečka.

V novej škole sa učí 1.-5. ročník. Po večeroch sa nacvičujú divadla pod vedením Márie Berkyovej. Počas roka boli zahraté 2 žiacke divadielka, premietnuté 3 filmy, usporiadané 2 výstavy kníh a odznali rôzne prednášky. Divadlo „Pytliakova žena“ bolo veľmi úspešné, tak si ho naši žiaci zahráli aj v Mútnom.

Medzinárodný deň žien bol oslávený ako každoročne 8. marca. Škola pripravila pekný kultúrny program a Miestny národný výbor v Beňadove pripravil udelenie čestných uznaní II. a III. Stupňa matkám početných detí. Slávnostnú reč predniesol riaditeľ školy. K matkám prehovorila za MNV s. Iglárová. Po prejave rozdal tajomník MNV s. Štefan Majda odznaky materstva Hušľovej, Páterkovej, Kubaľákovej a iným matkám početných detí.

9. august, náš rodák Anton Páterek, misionár v Brazílii, utrpel vážne zranenie, keď do neho vrazil opitý vodič nákladného auta. Anton sa práve vracal zo sv. omše na sviatok patróna farnosti. Museli mu amputovať obe nohy, ostal na invalidnom vozíku.

Narodilo sa 23 detí (10 chlapcov a 13 dievčat), zomreli dvaja a zosobášilo sa 10 párov.

Rok 1960

Sčítanie obyvateľstva. V dedine žije 697 obyvateľov a je postavených 90 domov.

25. júna sa konali voľby do MNV, ONV a KNV. Voľby začali budičkom o 6 hodine ráno a skončili o 7 hodine ráno – teda trvali jednu hodinu. Občania zvolili navrhovaných kandidátov. Obec Beňadovo odvolila prvá v okrese Námestovo. Predsedom sa stal Vincent Majdík, zástupcom Rudolf Miškovčík. Po voľbách boli vytvorené štyri komisie MNV. Predsedom poľnohospodárskej komisie sa stal Rudolf Miškovčík a jej členmi Ján Ondrek, Vendelín Ondrek, Vincent Majdík a Mária Páterková. Členmi finančno-rozpočtovej komisie boli predseda Vincent Majdík, Mária Zvrteľová a Mária Iglarčíková. Na čele komisie pre školstvo a kultúru stála Terézia Podstrelená a členmi Vendelín Kubaľák, Zuzana Klimková, Ján Gajdošík a Mária Berkyová. Komisiu pre sociálne zabezpečenie a pracovné sily viedol predseda Anton Podstrelený a členmi Rudolf Miškovčík, Štefan Majda a Štefan Protuš.

Štát uzavrel s Beňadovskými hospodármi pracovné zmluvy o dodávke poľnohospodárskych produktov tzv. kontingenty. Dohodlo sa vopred, koľko čoho

má kto odovzdať. MNV má zaistiť, aby produkty boli dodané v dohodnutom množstve. Do júna mali roľníci dodať 128,3 t mäsa, 17 320 l mlieka a 56 680 ks vajec. Kontrakt sa nepodarilo splniť.

V dedine je jediná mláťačka, ktorú vlastní Ignác Triebel. Keďže nestíha všetko všetkým omlátiť, požičala sa mláťačka z Brezy. Žatva začína zvyčajne okolo 15. augusta, keď sa už šupka oddeľuje od zrna, keď sa klasy pomrvili v ruke. Najprv sa kosí jačmeň, ovos potrebuje dlhší čas na dozretie. Kosilo sa s *hrabkou*, ktorá pekne ukladala klasy do riadkov. Ženy viazali snopky a po osem stavali do kozlíkov a deviatym najväčším urobili čiapku. Klasy pozbierali deti.

V júni bol postavený obecný rozhlas s dĺžkou 1400 m. Centrála rozhlasu je umiestnená v MNV. Už netreba bubeníka.

Novým veliteľom požiarnikov je Štefan Protuš a strojníkom Jozef Páterek. Pribudli ďalší dobrovoľní požiarnici Rudolf Páterek, Rudolf Hušľa, Augustín Hušľa, Ján Pepucha, Martin Hušľa, Anton Ondrek, Ernest Bugaj, Viktor Vraňák, Miroslav Motýľ. Svojpomocne sa začala stavať nová budova hasičskej zbrojnice vedľa budovy novej školy. Predpokladaný rozpočet je 15 500 Kčs.

V júni obec zasiahli povodne a poškodené boli cesty vo výške 23 000 Kčs. Tiež bola zničená aj značná časť úrody v hodnote 24 200 Kčs.

Vykonal sa rekonštrukcia cesty na cintorín a opravil sa aj plot.

V tomto roku bolo postavených 5 rodinných domov – Jozef Kovaľ, Andrej Vraňák, Ľudovít Triebel, Matúš Kubaľák a Vendelín Ondrek.

V Breze sa 1. septembra otvorila nová 8-ročná základná škola a do nej boli pričlenené deti nielen z Brezy, ale aj 5.-9. ročník z Beňadova, Krušetnice a Lomnej.

Dedinčania už začali so stavbou kaplnky. Pôvodne sa plánoval postaviť kostol na Vyšnom konci dediny, pod zvonickou. Boli tam pripravené aj dve jamy s haseným vápnom. K postaveniu aspoň kaplnky dedinu povzbudil práve bývalý riaditeľ Ignác Matkulčík. Začali ju stavať na priestranstve pod Vyšnou ulicou oproti škole. Kameň na kostol sa nalámal Nad Mlynom. Stavalo sa bez plánov. Ani majstra nebolo. Ale v dedine už bol vyučený mladý murár František Rambala ročník 1935, ktorý pomáhal pri viacerých murovaných domoch a Jozef Majda, ktorý

všetko organizoval. Krov na hrubú stavbu kostola sa chystal vo „Hôrke“. Drevo sa stiahlo k ceste, ale prišli štátni žandári s lesníkmi a túto väzbu im zobrali a všetko drevo odviezli na nákladnom aute. Ľudia boli nahnevaní, ale nedali sa odradiť a nanovo pripravili nový krov ale v lese a hotový ho doviezli ku kostolu a hneď aj urobili väzbu na kostole. Kontroly stále chodili, ale ľudia tvrdili, že si stavajú kultúrny dom.

Na stavbe sa podieľala celá dedina, ale najväčší kus práce vykonali Štefan Bugaj, Jozef Bugaj, František Majda, Jozef Páterek, Karol Bugaj, Vendelín Ondrek, Jozef Kubaľák, Matej Kubaľák, Rudolf Babečka, Martin Ondrek, Jozef Majda, Jozef Kováč, Anton Iglarčík, Florián Vraňák, p. Bór a murári z Dúľova.

Narodilo sa 19 detí (11 chlapcov a 8 dievčat), zomrelo 5 osôb a zosobášilo sa 5 párov.

Rok 1961

Celková rozloha obce je 697,8 ha, z toho poľnohospodárskej pôdy je 519,70 ha, ornej pôdy 255,6 ha, lesov 143,4 ha a lúk 101 ha. Zastavaná plocha je 4,82 ha.

Obecnými pastiermi sú Štefan Kovač a Viktor Majda. Chudobnejší mali 1-2 kravy, tí bohatší 5-6 kráv. Na pašu sa začalo vyháňať na sv. Juraja 24. apríla. Za pasenie dostávali naturálie. Kravy zhánali z dolného konca hore dedinou až na Grapu, kde bola neúrodná hoľa. Na jeseň sa dobytok pásol voľne alebo deti pásli a tak sa potom museli často kravy, býky hľadať po chotári, niekedy prešli cez vodu až do Krušetnice alebo Zákamenného.

Ovocinárstvu sa venuje 32 pestovateľov, ktorí sa starajú o 159 ovocných stromov – 104 jabloní, 15 čerešní a 40 bystrických sliviek.

Dodávkové povinnosti sa splnili: mäso 82%, mlieko 89%, zemiaky 120%, seno 111% a vajcia 98%. Za splnenie 100% dodávky za zemiaky dostala obec finančnú odmenu vo výške 800 Kčs.

Obchod sídli v prenajatej miestnosti na č. 29, majiteľom je Ondrej Páterek. Predajná plocha má rozlohu 56 m² a sklad 23 m². MNV obchod prenajíma družstvu SD Jednota Trstená za nájom 4575 Kčs ročne.

Pokračujú opravy ciest. Na opravu bolo investovaných 25 640 Kčs, okrem toho brigádne zadarmo sa odpracovalo 600 hodín pričom sa pripravilo 200m³ štrku. Opravili cestu v rozlohe 2500 m², vybetónovali 8 malých mostov a upravili garády popri ceste.

Premáva pravidelná autobusová linka Námestovo a Dolný Kubín.

V dedine sú tri telefóny. Jeden na výbore, a dva v škole. Ďalej 70 rádií, 25 práčiek, 1 televízor a 1 chladnička.

Na vypustenie prvého človeka do vesmíru, ktoré bolo uskutočnené 12. apríla, stretlo sa u obyvateľov s nedôverou. Ľudia boli so všetkými podrobnosťami letu oboznámení cestou miestneho rozhlasu.

V škole sa učí v piatich ročníkoch, každá trieda má svoj ročník. Spolu do školy chodí 94 žiakov. V septembri prišli na školu nový riaditeľ Anton Jozefiak a učiteľky Elena Jozefiaková a Marta Guráňová.

Ignáca Matkulčíka prepustili na amnestiu. Prišiel sa do dediny pozrieť, ako sa pokročilo s kostolom. Zdal sa mu nízky, preto priviedol nejakých murárov z Vavrečky, ktorí prestavali prednú časť, omietli kostolík zvonka a dali naň nápis A.D. 1961. Predná časť kostola mala príjemný vzhľad, vyjadrovala myšlienku Kalvárie: okno veľkého kríža a pod ním 3 okná, ktoré mali znázorňovať sv. Jána apoštola, Preblahoslavenú Pannu Máriu a sv. Máriu Magdalénu pod krížom.

V kostole, oltár bol vyrezávaný z dreva, stál na štyroch nohách a v strede mal Bohostánok s večným svetlom, nad ktorým stála socha Božského Srdca. Pán Ježiš ľavou rukou ukazoval na svoje srdce a pravú ruku ukazuje ako prebodnutú, ale zároveň ňou poukazoval na sochu sv. Jozefa uloženého nižšie. Na druhej strane oltára bola socha sv. Júdu, apoštola. Ostatné sochy znázorňovali sv. Františka z Assisi, sv. Antona z Padovy, sv. Teréziu a Pannu Máriu – Pomocnicu kresťanov. Oltár bol privezený z okolia Zábřehu na Morave, kde sa údajne zatváral nejaký kostol. Po oltár išli Štefan Majda a Anton Florek z Lokce, ktorý šoféroval malé nákladné auto s plachtou. Nemali patričné povolenia, tak vďaka Bohu, že ich nikto nechytí, inak by skončili vo väzení.

Narodilo sa 9 detí, zomreli 4 ľudia. Uzavreli sa 2 manželstvá. Obec má 701 obyvateľov.

V tomto roku sa napísal posledný záznam do obecnej kroniky.

Rok 1962

Požiarníci získali modernejšie vozidlo na hasenie typu PPS 8.

Obecná knižnica má vo svojom fonde až 1108 kníh. Za rok sa vypožičalo 538 kníh. Zaevidovaných je 80 stálych čitateľov, hlavne žiakov.

Príslušníci štátnej tajnej bezpečnosti prišli do dediny na základe udania vyšetrovať Jozefa Majdu ohľadom stavby kostola, kto dával a vozil materiál na stavbu a kto dával peniaze. Ženy duchaprítomne sa zhŕkli okolo budovy MNV s veľkým krikom a vreskom do nej vnikli. Oborili sa na vyšetrovateľov, ktorí na ne namierili zbrane, ale ony sa nezľakli a kričali: *„Len strieľajte, ale ani vy neodídete odtiaľto živí! Vy ste nám peniaze na kostol nedali, tak čo s nami chcete, prečo nám bránite?!“* Vyšetrovatelia sa zbalili a odišli. Jozef Majda sa stal nepísaným duchovným otcom celej stavby kostola a v ňom sa potom v kostole aj predmodlieval. Ignác Matkulčík dosvedčil, že istý človek z Beňadova donášal o stavbe kostola štátnej tajnej službe, za čo dostával mastný dôchodok. Bohužiaľ zomrel skoro a do nového kostola ani nevkočil.

Kostol bol požehnaný dekanom Jánom Briššákom spolu s vtedajším farárom Jozefom Gočalom. Kostol sa zasvätil sv. Jozefovi robotníkovi. Kostolníkom sa stal Štefan Protuš. V novopostavenom kostole či kaplnke sa slúžili omše len na prvú nedeľu v mesiaci, ale boli tu aj pohreby a sobáše. Dovtedy sa pohreby konali priamo na cintoríne a sobášilo sa v kostole v Mútnom. Posledný sobáš v mutnianskom kostole mal Štefan Majda a Mária rod. Rambalová. Prvý sobáš v beňadovskom kostolíku mal Ľudvík Ondrek a Justína rod. Rambalová.

Rok 1963

Nepodarilo sa splniť kontingenty. Dodalo sa 89,6% mäsa (20,7 t) z dohodnutého množstva, 75 % mlieka (36 000l) z plánovaného množstva, 85 % vajec (60 800 ks), 102,4 % švábky (1840 t), 130% krmovín (8,5 t).

Obečným pastierom je Štefan Hušľa. V čase žatvy mu pomáhajú poľní hájníci Anton Podstrelení a Jozef Páterek. Mali ochrániť úrodu pred škodou od domácich zvierat.

Rok 1964

28. júna sa konali voľby do MNV, za predsedu bol zvolený Anton Podstrelený, zástupcom sa stal Karol Šimek. Členmi rady sa stali Vendelín Ondrek, Božena Hušľová, Mária Páterková, Mária Ondreková, Jozef Kovaľ, Štefan Bugaj, Florián Pepucha, Matúš Kubaľák, Jozef Kubaľák, Matej Kubaľák, František Majda, Jozef Majda, Pavol Sadlák, Florián Páterek a Anna Zvrteľová.

28. novembra sa konala výročná schôdza požiarnikov. Predsedom sa stal František Triebeľ, tajomníkom Jozef Páterek, strojníkom Rudolf Triebeľ, veliteľom Augustín Hušľa, zástupcom Karol Kubaľák, hospodárom Štefan Bugaj a referentom preventívnej činnosti Štefan Protuš.

Pozemok, na ktorom mala byť postavená hasičská zbrojnica, sa získal od Jozefa Kovaľa č. domu 84 a Terézie Podstrelenej č. domu 92, ktorým sa dal obecny pozemok. V projekte hasičskej zbrojnice mal byť aj projekt kultúrneho domu. Celý projekt bol vyčíslený na 118 945 Kčs. Murárske práce boli vykonávané pod vedením murárov Karol Bugaj a Jozef Rambala.

Rok 1965

Požiarnici získali hasičské auto typu ERENA. Vďaka tomu efektívnejšie mohli požiarnici zasahovať pri požiaroch, ale sa aj začali zúčastňovať hasičských tréningov a súťaží.

Jazykovedec Anton Habovštiak vydal knihu Oravské nárečia. V knihe sa spomína aj Beňadovec Martin Podstrelený (nar. 1886), ktorý vyrozprával v beňadovskom nárečí ako pálili drevené uhlie:

„Deže, to teraz ňerové tak, jako kedisi robievali. Zahinuľi tie roboti. Teraz bi vám to už chlapi ňerobili. Jako já pametám, to v Beňadove ešte aj drevenuo uhlá páľili. No! Starí oředz mi o tom povedával, šetko mi rozpovedal, jeko sa to okolo toho robilo. Najdrel sa virúbe hora podľa toho,

koľo si kce upáľid' dreveného uhl'á aľebo aj haluzovieho. Haluzovuo uhl'a je vrej dobrouo na res, na sekeru, či už motiku aľebo akuokol'veg rezivo hartovať. Okrešú sa haluzi s chvojini a porúbajú sa na dlukšie haluzi a stavejú sa hore koncom. Fkope sa dačuo aj do zeme, abi ňevimizlo, keď sa uhl'á páľi. Keť sa páľi vécej, večá kopa sa dakedi páľi, najprť sa haluzi poukladajú, obložá sa čuntamí. Ľen sa ňehá navrchu priechot pre dim. Dim misí mať takuo ako komín, čuo muože tad'e uchod'iť. Keť sa už uhl'á dopaľuje, zakrije sa vrch. Podľa teho sa zakrije, jakuo kce maď uhl'á. Abi uhl'á bolo udusenuo a ľepšuo, misí ho prizerat' tol'í čas, pokaľ to uhl'á sa samo ňezadusí. A keť kce šikouňe vipáľiť, čunti odloží, uhl'á rozhrabe a zaľeje vodouť. To je potom dobrouo uhl'á na res aľebo na hartovaňá.

Kamenuo uhl'á ňie je takuo dobrouo na res jako to drevenuo, upáľenuo v hore. Nuš to sa ftedi tag robievalo, s tím uhl'ím naši pretkové modz robili cez deň, v noci, bo sa to miselo páľid' d'eň noc, ňesmel prestaď horeť oheň.

A koľo ráz ich tu aj mátaľo v noci. Vieťe, to keď robil v noci, to počul šel'ijaké hlasi, ozvalo sa ftáča, ľebo sa pohla zver, sova zahúkala. Aj ku ohňu prišlo dačuo, potom uťeklo, ľebo zver sa ždi ohňa bojí, bl'šie ňeduojd'e. Fšličuo ti pretkové vid'eľ'u ftedi“.

V dedine si chlapi založili hudobnú skupinu. Boli to František Podstrelený – saxofón, Rudolf Kovál' – harmonika, Stanislav Ondrek – klarinet, Jozef Kovál' – bicie a Miroslav Kubaľák – trúbka. Po celej Orave chodia hrávať.

Zomrel farár Jozef Gočál, pochovaný je na mutnianskom cintoríne. Do farnosti prichádza nový kňaz Pavol Mikula, ktorý bol predtým za prečítanie pastierskeho listu biskupov komunistickou stranou prenasledovaný a odsúdený na 11 rokov väzenia.

Rok 1966

Zreorganizovali sa komisie MNV. Predsedom poľnohospodárskej komisie sa stal Vendelín Ondrek a členmi Karol Šimek, Matúš Kubaľák, Jozef Páterek a Jozef Kovál'. Komisiu pre ochranu verejného poriadku viedol Anton Podstrelený a členmi Pavol Sadľák, Karol Šimek, Florián Pepucha a Štefan Majdík. Predsedom finančnej komisie bol Jozef Páterek a členmi Božena Hušľová, Mária Ondreková, Florián Páterek a Anna Zvrteľová. Predsedom školskej komisie sa stal Jozef Majda a členmi Štefan Bugaj, Martin Kovál' a Ondrej Páterek. Predsedkyňou komisie pre

sociálnu spravodlivosť Mária Páterková a členmi Terézia Podstrelená, Matej Kubaľák, Anton Podstrelený a Rudolf Triebeľ.

Štát dodal roľníkom 2,2 t jačmeňa jarného, 3,5 t ovsa a tiež viku jarnú a hrach.

Obchod mal ročný obrat 700 000 Kčs. Predalo sa 17 t múky, 4,5 t cukru a chleba 50 ks denne. Avšak ľudia sa sťažovali, že nebolo dosť mäsa, rýb, ovocia a iného tovaru.

Hostinec dosiahol ročný obrat 146 000 Kčs. Najviac sa predalo piva za 61 500 Kčs, pálenky za 45 000 Kčs, ostatný tovar 39 000 Kčs.

Veliteľom hasičov sa stal Rudolf Páterek.

Rezbár Jozef Kováľ urobil obetný stôl s anjelmi do kostola. V oltári boli umiestnené relikvie svätých.

Rok 1967

Z funkcie predsedu MNV odstúpil Anton Podstrelený, pretože si našiel prácu mimo dediny. Na jeho miesto nastúpil Jozef Majda.

Obecným pastierom je Ondrej Klimek. Za pasenie dostáva 130 Kčs za každý dobytok, čo pasie a aj naturálie.

MNV hospodári vo vlastnej réžii z miestnych a podielových daní – daň z príjmu, domová daň a poľnohospodárska daň, ďalej zo správnych poplatkov a národného poistenia občanov. Na investíciu v obci získava peniaze zo štátneho rozpočtu. Pre zvýšenie príjmov do rozpočtu MNV sa zriadila stolárska dielňa, za ktorú zodpovedal MNV. Stolárskym majstrom sa stal Jozef Kovaľ a revízorom Jozef Ondrek.

Pôdny fond sa podarilo rozšíriť, tak sa hospodári na pozemkoch s rozlohou 519 ha, z toho 255 ha je orná pôda a 120 ha sú pasienky. Niektoré polia sú skalnaté, zarastené kríkmi, tak sa nehodia ani ako pasienky a sú zlé aj ako orná pôda.

Pílu odkúpilo a zobralo Krajské stredisko Štátnej pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody v Banskej Bystrici a premiestnili ju do Múzea oravskej dediny Skanzen pri Zuberici.

Veliteľom hasičov je Štefan Bugaj a predsedom Jozef Kováč. Pribudli ďalší požiarnici Ladislav Kováč, Vendelín Triebel, Ladislav Páterek, Eduard Motýľ, Vladislav Bugaj, Anton Majda, Štefan Majda, Anton Triebel. Dospolu je 40 dobrovoľných požiarnikov.

Rok 1968

Československá komunistická strana KČS má svoju pobočku aj v Beňadove, predsedom je Jozef Sroka, zapisovateľom Karol Šimek. Strana má 14 členov.

Každý, kto bol proti tejto strane, bol považovaný za zradcu národa. Sila komunistickej strany sa prejavila hlavne v auguste, keď k nám do našej republiky vpadli vojská spojeneckých armád, hlavne jednotky Sovietskeho zväzu, ktoré tu mali mať svoj druhý domov. Nastal čas vlády jednej strany, čoho dôsledkom bolo, že vrchnosť – čiže vládnuca trieda sa mala dobre a chudoba – podľa nich pracujúca trieda na nich robila, čo malo za následok poníženie ľudskej dôstojnosti, aj keď to nikto nesmel povedať.

Stolárska dielňa dosiahla nasledovné hospodárske výsledky: celkový obrat 11 537 Kčs, prevádzkové náklady 5003 Kčs a zisk 6533 Kčs.

Obecným hájnikom je Štefan Majdík. Odmena je 10 Kčs od jedného hospodára.

Pri starom mlyne bola postavená zastrešená zástavka.

Dokončili sa práce na hasičskej zbrojnici, popri ktorej sa postavila aj miestnosť pre kultúrne a spoločenské akcie, ako aj obchod s dvoma miestnosťami. Stavba sa naťahovala z dôvodu nedostatku financií a stavebného materiálu či pracovných síl. Kolaudácia priestorov sa konala 16. novembra.

Požiarnici získali do výzbroje druhú striekačku typu PPS 8 a požiarnické auto Tatra 605.

15. novembra rodáčka z Beňadova, Žofia Ondreková momentálne žijúca v Bojničkách vstúpila do rehole Kanonisiiek sv. Augustína rehole Notre Dame a prijala meno sestra Mária Petra.

Kostolík bol malý, hlavne pri zlom počasí to tak veriaci vnímali, keď sa všetci nepomestili dnu. Tak skrsla myšlienka o rozšírení kostola. Nový kňaz Pavol

Mikula okamžite začal organizovať prestavbu kostola aj pre zmeny v politickom režime. Stavebné povolenie od štátu nedostali, ale kňaz Mikula aj tak prebral zodpovednosť a s pomocou dedinčanov sa pustili do prestavby. Kostol sa podarilo rozšíriť, v malej veži bola angalka.

Rok 1969

Poslaneckých mandátov v rade MNV sa vzdali Mária Páterková, František Majdík a Martin Koval'. Ich náhradníkmi sa stali Ján Protuš, Jozef Koval' a Vendelín Hušla.

Vznikol Národný front, ktorý zastrešoval spoločenské, politické a kultúrne spolky. V dedine 2. februára bol za predsedu zvolený Jozef Páterek, podpredsedu Karol Bugaj a Pavol Sadlák, tajomníkom je František Klimek, pokladníkom Vendelín Ondrek a členmi Žofia Ondreková, Žofia Páterková, Mária Hušľová, Jozef Kovál', František Triebel' a Stanislav Pepucha.

Založil sa Zväz jednotlivo hospodáriacich roľníkov, ktorý mal spolupracovať s okolitými zväzmi a JRD. Za predsedu bol zvolený Ľudovít Triebel', podpredsedu Karol Bugaj, tajomník Vendelín Ondrek, pokladník Stanislav Sadlák, členmi Jozef Podstrelený, Jozef Páterek, Jozef Koval, Ernest Bugaj a Matej Kubaľák. Revízná komisia kontrolovala zväz, a to Štefan Zvrteľ a Jozef Zvrteľ. Spolok má 22 členov.

Ukončila sa prevádzka stolárskej dielne, keďže stolár Jozef Koval' sa potreboval viac venovať poľnohospodárstvu a dielňa väčšinu času stála.

Zrušila sa Oravská železnica, ktorá prechádzala naším chotárom. Železničný zvršok bol rozmontovaný.

Farár Pavol Mikula zorganizoval spolu so svojimi veriacimi púť do Ríma, čo bolo nevídané. Taktiež zaužíval, že na sv. Marka 25. apríla s procesiou išiel na zasiaté pole a posvätil ho svätenou vodou a spoločne s ľuďmi sa pomodlili za požehnanie úrody. A začal navštevovať raz do roka každú rodinu, keď chodil po koľade. Pán farár dal každému v rodine pobožkať krížik a z veľkej tašky vyberal pre deti cukríky. Za jeden deň obišiel všetky rodiny v Beňadove i Dúľove.

Kapitulný vikár Jozef Ligoš udelil sviatosť birmovania.

Rok 1970

V obci býva 561 ľudí a stojí 92 domov.

V rámci akcie „Z“ sa robila úprava školského dvora a oplotenia. 40 000 Kčs poskytlo MNV Dolný Kubín a 15 000 Kčs MNV Beňadovo. Mnoho sa urobilo svojpomocne, bezplatne dokopy za 203 000 Kčs. V rámci tejto akcie si dedinčania postavili aj kultúrny dom.

Hudobná skupina pribrala medzi seba nových členov Sadlák Jozef – harmonika, Vladislav Hušľa – saxofón a Triebel Anton – gitara doprovod.

Kostol je takmer dokončený. Pristavila sa nová svätyňa. Práce boli komplikované, pretože pod novou prístavbou sa objavilo mnoho spodnej vody, ktorú drenážnymi rúrami odvedli preč.

Rok 1971

Nové voľby do MNV sa konali 18. novembra. Predsedom sa stal Jozef Páterek, tajomníkom Karol Šimek. Ďalšími členmi rady sa stali Pavol Sadlák, Anton Podstrelený, Žofia Páterkova, Štefan Podstrelený a Ladislav Hušľa. Členmi pléna MNV Jozef Páterek, Vendelín Ondrek, Pavol Sadlák, Jozef Koval, Štefan Podstrelený, Ladislav Hušľa, Žofia Ondreková, Anton Podstrelený, Mária Hušľová, Karol Šimek, Karol Bugaj, Žofia Páterkova, Jozef Triebel, Justína Kubaľáková, Martin Koval, Vendelín Hušľa a Štefan Zvrteľ.

Zreorganizovali sa aj komisie MNV. Predsedom pre ochranu verejného poriadku sa stal Jozef Páterek a členmi Mária Hušľová ako tajomníčka, Jozef Kováč a Jozef Triebel. Do komisie pre rozpočtové a sociálne zabezpečenia bol zvolený predseda Karol Šimek, členmi Žofia Páterkova ako tajomníčka, Pavol Sadlák a Štefan Podstrelený.

Vznikol nový hostinec „Pod Lipami“, bol tam aj drevený stánok so zmrzlinou.

Rozšírila sa elektrická sieť, zrekonštruovalo a modernizovalo sa verejné osvetlenie obce, štát prispel na projekt sumou 22 100 Kčs.

Rok 1972

Predsedom požiarnikov sa stal Vladislav Kováč, veliteľom Vendelín Triebel a strojníkom Stanislav Majda. Máme 22 dobrovoľných požiarnikov.

Opäť sa opravoval cintorín – areál a cesta. Náklady vyšli vo výške 50 000 Kčs.

V škole sa prebudovalo kúrenie, električka a záchody, dokopy za 19 000 Kčs.

V dedine pri pôrodoch pomáhali a ešte stále pomáhajú babice – Hanka Kvašnicová, Tereza Ondreková a Mária Pepuchová.

Rok 1973

Karol Šimek bol odvolaný z funkcie tajomníka. Nahradil ho predseda Jozef Páterek. Novým predsedom sa stal napokon Karol Bugaj.

3. marca sa uskutočnilo verejné zasadanie MNV. Preberali sa problémy ohľadom pestovania a štátneho výkupu šváby. Matej Kubaľák upozornil na nedostatok pitnej vody v Beňadove, ktorý sa dal riešiť iba výstavbou verejného vodovodu.

Získala sa dotácia v sume 20 000 Kčs na interiérové vybavenie kultúrneho domu, najmä stoličky.

Rok 1974

19. až 24. augusta sa uskutočnil Týždeň pracovnej aktivity pri príležitosti 30. výročia SNP. Zúčastnilo sa ho 94 brigádnikov vrátane 15 mladých, ktorí bezplatne odpracovali 1900 hodín na údržbe ciest, skrášlení obecného cintorína a pomáhali v poľnohospodárstve. Práce sa ohodnotili na 17 000 Kčs.

Obecnými pastiermi sú Štefan Hušľa a Viktor Ondrek. Za každý dobytok dostali 150 Kčs a aj nejaké naturálie.

Márii Majdovej zhorela kuzeň a mäso z dvoch prasiat.

Požehnala sa prestavba kostola. V kostole sa pravidelne slúžia sväté omše už každú nedeľu o 9.15 a v utorok večer, potom aj na sviatky a každý prvý piatok

v mesiaci. Začali sa vysluhovať aj sviatosti krstu a prvé sväté prijímania. V utorok večer po sv. omši pán farár vyučoval náboženstvo v sakristii.

Beňadovci boli zvyknutí si robiť aj rôzne pobožnosti. V nedeľu poobede sa schádzali na modlitbu ruženca a litánií a spievali sa rôzne nábožné piesne. V prvej nedeľe si vymenili tzv. *kartky*. V pôste sa modlievali krížové cesty v piatok a v nedeľu. Pred Vianocami sa modlili adventnú pobožnosť „Hľadanie prístrešia pre svätú Rodinu“. Aj jasličkové pobožnosti si mládež pripravila.

Rok 1975

MNV sa rozhodol ďalej rozvíjať ovocinárstvo v dedine, preto objednal v Šľachtiteľskej stanici ovocinárskej v Bojniciach 600 ks sadeníc jabloní sorty Jonantan, Idared a Spartan pre každú 200 ks, ďalej 300 ks sadeníc hrušiek sorty Clappova, Parížanka a Grosdemange, 500 ks sadeníc čiernych ríbezlí sorty Wellington a 300 ks sorty Karštejn.

13. apríla sa vysluhovala sviatosť birmovania, ktorú udeľoval kapitulný vikár Štefan Garaj.

Rok 1976

21. novembra sa konali voľby do MNV. Za predsedu bol zvolený Dušan Podstrelený. Tajomníkom sa stal Stanislav Sadlák. Členmi MNV Helena Majdová, Žofia Páterková, Jozef Páterek, Anton Podstrelený, Štefan Zvrteľ, Dušan Podstrelený a Stanislav Sadlák. Členmi pléna MNV Anton Bajdík, Karol Bugaj, Vladislav Koval, Vendelín Klimek, Justína Kubaľáková, Helena Majdová, Anton Majda, Žofia Ondreková, Jozef Páterek, Žofia Páterková, Florián Pepucha, Anton Podstrelený, Dušan Podstrelený, Stanislav Sadlák, Anna Motýľová, Jozef Triebel a Štefan Zvrteľ.

Zreorganizovali sa komisie MNV. Za predsedu pre ochranu verejného poriadku bol zvolený Jozef Triebel, členmi Vladislav Koval ako tajomník, Vendelín Klimek, Justína Kubaľáková a Anna Motýľová. Predsedom finančnej, rozpočtovej a sociálnej sa stal Anton Majda a členmi František Klimek ako tajomník, Žofia Ondreková, Stanislav Sadlák a Florián Pepucha.

Obnovila sa stolárska dielňa, stolárom sa stal Jozef Kováč a vybavoval zákazky nielen pre obec ale i pre Mútne.

MNV malo v pláne postaviť obecný vodovod. Vhodné pramene sa objavili v chotári Mútne. Štefan Zvrteľ a Jozef Páterek boli poverení merať výdatnosť objavených prameňov. Ďalšie hľadanie prameňov a meranie vykonával Vendelín Ondrek, ktorý bol odmenený sumou 300 Kčs.

Roľníci opäť nesplnili ročný plán kontingentov. Odovzdali 44 152 l mlieka, 13,3 t mäsa a 7 t švábky. Hospodárenie v dedine je sťažené, pretože muži si našli zamestnanie mimo obce a na gazdovke ženy nestíhajú ba i nevládku samé s deťmi pracovať.

Rok 1977

Zriadil sa zbor pre občianske záležitosti ZPOZ, ktorý mal na starosti spoločenskú, kultúrnu a osvetovú činnosť, napríklad slávnostné víťanie novonarodených detí, spoločenské programy pre dôchodcov, organizovanie pietnych podujatí na pohreboch,...atď. 16. januára bol zvolený za predsedu Florián Pepucha a členmi sa stali Štefan Zvrteľ, Mária Triebelová, Zdena Rambalová a Viera Páterková.

Podarilo sa dokončiť výstavbu nového obchodu s pohostinstvom pri škole. Povolenie na výstavbu bolo vydané v r. 1974. Preinvestovaná suma činila 500 000 Kčs a stavbu realizoval podnik MNV Zákamenné spolu s brigádnickými prácami občanov Beňadova. Obchod sa pripojil na skupinový vodovod vlastníkov Rudolf Páterek, Miroslav Motýľ, Štefan Majda, Ján Pepucha a František Protuš za poplatok 6000 Kčs.

Riaditeľ školy Anton Bajdík opravil a natrel školský plot za čo bol vyplatený sumou 3200 Kčs. Zároveň si riaditeľ spolu so svojou manželkou Máriou rod. Murínovou postavili pri škole garáž.

MNV Beňadovo odkúpilo stavebný pozemok o rozlohe 688 m² za kúpnu cenu 2572 Kčs. Na pozemku má byť postavená materská škôlka. Pozemok bol odkúpený od Floriána Pepuchu, Janky Sitorekovej rod. Pepuchovej, Jána Páterka, Margity Kuriakovej rod. Pepuchovej, Štefana Pepuchu a Rudolfa Pepuchu. Taktiež sa odkúpili dva súkromné pozemky pre potreby školy v rozlohe 497 m²

a 496 m² a tiež nedokončený rodinný dom za cenu 3972 Kčs od vlastníkov Jozefa Hušľu a Justíny rod. Vraňákovéj.

Rok 1978

Zriadilo sa Jednotné poľnohospodárske družstvo JRD. Do tohto roku boli polia v chotári v súkromnom vlastníctve. Výťažok z polí sa dodával štátu vo forme dodávok. V tomto roku si družstvo berie polia do spoločného užívania. Do družstva bolo zaradených 60 samostatne hospodáriacich roľníkov. Roľníci sa rozhodli zlúčiť s družstvom v Mútnom. Do spoločného JRD bolo zlúčených 513,20 ha pôdy v katastri Beňadovo – 235,75 ha ornej pôdy, 94,59 ha lúk a 182,60 ha pasienkov. Sceľovala sa pôda, aby sa mohla lepšie využiť s mechanizáciou. Na starosti to mal Anton Podstrelený, Štefan Ondrek a Jozef Majda. V rámci sceľovania bolo 214,7 ha ornej pôdy prevedených na lúky a pasienky. Na záhumienky pre členov družstva boli vyčlenené Lány, Hore Vatry, Rambalová, Čeršľa, Medzi Járky, Požetisky, Krejisko a Háje. Celkovo bolo 94 záhumienok.

Konali sa rekonštrukčné práce na kultúrnom dome. Maliarske a natieračské práce vykonali Terézia Pepuchová, Žofia Páterková, Mária Bugajová a Anna Motýľová. Odmena činila 1370 Kčs.

Kultúrny dom sa prenajímal na svadby, štefanské a silvestrovské zábavy, dožinky, hasičské slávnosti, a to za poplatok 300 Kčs.

Keďže kultúrny dom prestal vyhovovať požiadavkám, vypracoval sa nový projekt prístavby s kapacitou 126 miest na sedenie. Mala by to byť dvojpodlažná budova zmiešanej konštrukcie z murovaných, drevených a iných moderných materiálov. Celkový rozpočet aj so zariadením by činil 1 989 143 Kčs.

V Beňadove sa zrušila základná škola 1.-5. ročník a všetci žiaci boli presunutí do ZŠ v Breze od 1. septembra. Riaditeľ školy Bajdík spolu s manželkou odišli z Beňadova, keďže tu už ako učitelia neboli potrební. Garáž predali MNV Beňadovo za 9000 Kčs, čím poslúžila ako sklad náradia a materiálu.

V priestoroch školy sa vytvorila materská škôlka pre 30 detí s poldennou starostlivosťou. Riaditeľkou sa stala Zdenka Rambalová. Školníčkou je Terézia

Podstrelená, ktorá bola predtým školníčkou v ZŠ. V priestoroch škôlky sa zriadila aj detská lekárska poradňa. Predtým bola v stredisku v Zákamennom. Zdravotnú starostlivosť poskytoval MUDr. Kubaš zo Zákamenného.

Rok 1979

Ing. Stránsky z SSM ateliéru v Ostrave vypracoval projekt na rekonštrukciu a adaptáciu rozostavaného rodinného domu, ktorý MNV zakúpilo za účelom vybudovania nového výboru. Rozpočtové náklady boli vyčíslené na sumu 362 000 Kčs.

MNV si najalo obecného hájnika Rudolfa Páterka, ktorý za svoju prácu dostával plat 500 Kčs.

JRD Mútne sa rozhodlo vlastnými silami zriadiť hospodársky dvor – družstvo pri ceste smerom do Brezy. Projekt obsahuje dve maštale pre 163 ks hovädzieho dobytká, senník s kapacitou 3000 m³, silážne jamy, žumpa. Vybuduje sa čistička odpadových vôd, elektrická prípojka, kanalizácia, príjazdová cesta. Rozpočet tvorí 2 099 000 Kčs.

Uskutočnila sa nová elektrifikácia dediny so štátnym príspevkom 26 650 Kčs. Zodpovednosť za práce prevzali predseda Florián Páterek a tajomník Štefan Majda.

Nové pracovné príležitosti v iných regiónoch Slovenska viedli posledné desaťročia k novým vlnám vysťahovalectva, avšak už nie do zahraničia. Z dediny sa od roku 1960 vysťahovalo 124 obyvateľov. Naspäť sa vrátili Ondrej Hušla, Cecília Kováľová, Margita Kuriaková, Jozef Kvašnica, Johana Grešová, Ľudovít Rambala, František Rambala, Rudolf Protuš, Martin Protuš, Helena Protušová, Štefan Klimek, Štefan Kvašnica, Vendelín Kubaľák, Karol Hočer, Ján Páterek, Ondrej Klimek, Štefan Majda, Matej Majda, Helena Majdíková, Štefan Pepucha, Vendelín Majda, Jozef Kuriak, Štefan Kováľ, Miroslav Kubaľák, Jozef Hušla, Rudolf Pepucha, Martin Kubaľák, Martin Rambala, František Ondrek, Rudolf Babečka.

ZVAZRAM je Zväz pre spoluprácu s armádou, ktorý mal zaistiť brannú, ideologickú a vlasteneckú výchovu obyvateľstva, hlavne mládeže. Pod jeho záštitou sa konali rôzne športové, strelecké a technické záujmové akcie. Prvý

predsedom sa v našej dedine stal Ernest Bugaj a členmi Dušan Podstrelený, Stanislav Sadlák, Anton Majda a Stanislav Majda.

Rok 1980

Započali sa práce na rekonštrukcii nového výboru. ONV v Dolnom Kubíne vyčlenil pre MNV Beňadovo dotáciu vo výške 100 000 Kčs.

Projekty, ktoré boli navrhnuté v rokoch 1976 až 1980 sa uskutočnili: dokončenie výstavby obchodu, regulácia potoka, oprava ciest, zabezpečenie obecného vodovodu, oprava a rozšírenie elektrickej siete a obecného rozhlasu v obci a vydláždenie garádov.

Obecný rozhlas prešiel celkovou rekonštrukciou a rozšírením, celkovo 20 reproduktorov a 1600 m vedenia.

Školská dochádzka do Brezy je mizerná. Žiaci vynechávajú vyučovanie najčastejšie na jar a jeseň kvôli prácam na poli. Tieto „dochádzkové“ problémy hlásia aj v okolitých školách. Spolu je v ZŠ v Breze 86 žiakov z Beňadova.

18. mája kapitulný vikár Štefan Garaj vysluhuje sviatosť birmovania.

Rok 1981

V apríli sa uskutočnili akcie Sobota pracovnej cti a Týždeň pracovnej aktivity, kedy sa upravil areál materskej školy výstavba jeho oplotenia, upravila sa budova MNV, cintorína a kultúrneho domu. Taktiež sa vyčistilo okolie Beňadova. Spolu občania odpracovali 1840 hodín bezplatne vo výške 19 620 Kčs.

26. júna sa konali voľby do MNV. Za predsedu bol zvolený opäť Dušan Podstrelený. Tajomníkom sa stal Jozef Páterek. Členmi rady sa stali Terézia Hušľová, Vladislav Koval, Žofia Páterková a Štefan Zvrteľ. Členmi pléna Ernest Bugaj, Karol Bugaj, Terézia Hušľová, Justína Kubaľáková, Vladislav Koval, Anton Majda, Helena Majdová, Anna Motýľová, Žofia Ondreková, Anton Podstrelený, Dušan Podstrelený, Jozef Páterek, Žofia Páterková, Stanislav Sadlák, Jozef Triebeľ, Štefan Triebeľ a Štefan Zvrteľ.

Sformovali sa už len dve komisie. Predsedom komisie pre ochranu verejného poriadku sa stal Jozef Páterek a členmi Jozef Triebeľ ako tajomník, Justína Kubaľáková, Anna Motýľová a Ján Roman. Za predsedkyňu komisie finančnej a osvetových vecí Žofia Ondreková a členmi Helena Majdová ako tajomníčka, Ernest Bugaj, Anton Majda a Stanislav Sadlák.

ONV Dolný Kubín vyčlenil na výstavu MNV ďalšiu dotáciu vo výške 70 000 Kčs.

Požiarnikom pribudla do výzbroje príviesná motorová striekačka PPS 12 R.

Základnú školu v Breze navštevuje 91 žiakov z Beňadova.

Rok 1982

ONV Dolný Kubín prispel finančnou čiastkou na rekonštrukciu MNV ďalšou sumou 40 000 Kčs. Vodný zdroj pre výbor je zaistený pripojením sa budovy na skupinový vodovod vlastníkov Rudolfa Páterka, Štefana Majdu, Štefana Triebeľa, Antona Majdu a Rudolfa Kampu. Výbor im prispel kompenzačnou sumou 2800 Kčs.

Na novovzniknutom družstve sa pristavil nový senník s kapacitou 4000 m³.

Novým predsedom ZVAZRAMu sa stal Anton Triebeľ a členmi Eduard Motýľ, Ján Majda, Stanislav Sadlák, František Majda, František Triebeľ, Stanislav Rambala, Augustín Rambala, Vladimír Triebeľ, Vladislav Kováč a Stanislav Kubaľák. Používali aj provizórnu strelnicu pre strelné zbrane malého kalibru tzv. malorážky.

Do Brezy chodí 89 žiakov z Beňadova.

Rok 1983

Obec má 569 obyvateľov - 74 detí do 6 rokov

- 134 detí od 6-15 rokov
- 313 dospelých
- 48 dôchodcov nad 60 rokov

28. júna sa skolaudovalo družstvo v Beňadove.

MNV zakúpil 60 ks jabloní, ktoré si obyvatelia vysadili vo svojich záhradách a 20 kríkov ríbezlí sa vysadilo v areáli materskej školy.

Zdravotná starostlivosť je z materskej škôlky presťahovaná do Zdravotného strediska Lokca. Do Brezy chodí 96 žiakov z Beňadova.

Jozefovi Protušovi zhorel celý dom.

Rok 1984

Vykonal sa prestavba ciest a pokryli sa asfaltovým povrchom. Investícia bola v sume 700 000 Kčs. Údržbu v zimnom období zabezpečuje MNV Beňadovo v spolupráci s JRD Mútne, ktoré má potrebnú techniku.

V materskej škole pedagogický zbor tvoria Mária Ondreková, Ľudmila Kacová, Žofia Jurigová, Tatiana Sochová a Danka Šimulčíková. V Breze sa učí 100 našich žiakov.

Beňadovské rašelinisko bolo v auguste zapísané ako chránené územie.

Rok 1985

Zreorganizoval sa ZPOZ a predsedníčkou sa stala Zdena Rambalová, tajomníčkou Zdena Triebeľová a členmi Helena Majdová, Terézia Hušľová, Žofia Jurigová, Mária Triebeľová, Jana Ondreková, Ernest Bugaj, Vladislav Kovaľ, Anton Blahút a Dušan Podstrelený.

Vykonal sa projektové úpravy na Beňadovskom potoku, pretože koryto bolo neupravované a vodná hladina ohrozovala obec povodňami. Nebezpečenstvo predstavovalo od toku pri škôlke až po most na štátnej ceste.

Františkovi Majdovi zhoreli zadné stavy.

Eduard Motýľ a Rudolf Kampa doniesli zo zberného dvora v Martine veľkú prevodovku, ktorú zreparovali spolu so Stanislavom Majdom. Totižto chceli v dedine vybudovať lyžiarsky vleč. Od športovcov v Martine ešte kúpili 1000m

oceľového lana, ktorý prerezali na dve časti. Nosné stípy pozváral Vlado Páterek. Lano splietol Vladimír Hrubjak z Námestova. Prvý sneh napadol až 15. januára, ale vydržal až do marca. Elektriку poskytol Eduard Motýľ. Poplatok za dieťa je 2 Kčs a pre dospelého 5 Kčs.

21. apríl kapitulný vikár Štefan Garaj vysluhuje sviatosť birmovania.

Rok 1986

24. júna sa konali voľby do MNV. Za predsedu bol opäť zvolený Dušan Podstrelený. Za tajomníka Martin Páterek. Členovia rady sú Ernest Bugaj, Terézia Hušľová, Vladislav Koval, Anton Majda a Žofia Páterková. Do pléna boli zvolení Anton Blahút, Ernest Bugaj, Karol Bugaj, Terézia Hušľová, Vladislav Koval, Justína Kubaľáková, Anton Majda, Helena Majdová, Ján Majda, Anna Motýľová, Žofia Ondreková, Martin Páterek, Rudolf Páterek, Žofia Páterková, Dušan Podstrelený, Stanislav Sadlák, Jozef Triebeľ, Štefan Triebeľ a Štefan Zvrteľ.

Na základe volieb boli zreorganizované komisie MNV. Predsedom pre ochranu verejného poriadku sa stal Ján Majda a členmi Jozef Páterek ako tajomník, Justína Kubaľáková, Karol Bugaj a Stanislav Sadlák. Za predsedu finančno-sociálnej komisie bola opäť zvolená Žofia Ondreková a členmi Rudolf Páterek ako tajomník, Helena Majdová, Štefan Zvrteľ a Anna Motýľová.

Nádrž na vodu pre potreby požiarnikov v strede dediny bola zrekonštruovaná. Pôvodne bola vystužená drevenou výstužou, ktorá sa nahradila betónovou výstužou.

Rok 1987

Veliteľom požiarnikov je Stanislav Majda, zástupcom Anton Triebeľ, členmi Rudolf Páterek, Vendelín Triebeľ, Martin Páterek, Anton Blahút, František Vraňák, Ján Ondrek, Ľubomír Majda, Stanislav Sadlák, Vladimír Kovál a Rudolf Páterek. Požiarnici v zálohe sú Vendelín Kubaľák, Miroslav Motýľ, Štefan Majda, Rudolf Zvrteľ, Štefan Kovál, Jozef Zvrteľ, Augustín Ondrek, Augustín Páterek a Stanislav Rambala. Požiarnici získali požiarnické auto ROBUR.

Beňadovci nemali žiadne ihrisko, pretože sa nedokázala nájsť vhodná plocha. A tak sa získal pozemok od JRD Zákamenné, ktorý poskytol nevyužívaný pozemok pri beňadovskom mlyne za potokom Mútňanka.

Františkovi Rambalovi zhoreli zadné stavy.

V materskej škôlke sa zriadila kuchyňa pre 40 stravníkov. Jedáleň o kapacite 36 miest bola zriadená na chodbe pri kuchyni. Škôlku spravuje MNV Beňadovo.

Rok 1988

Vznikla tretia odborná komisia MNV a to komisia pre tvorbu ochranu životného prostredia. Predsedom sa stal Dušan Podstrelený a členmi Stanislav Sadlák ako tajomník, Anton Blahút, Zdena Babečková a Jozef Páterek.

Na Beňadovskom rašelinisku bol 25. apríla úmyselne založený požiar, ktorý spustošil 70% plochy. Vďaka iniciatíve Miroslava Iglarčíka a Mateja Kubaľáka sa podarilo zabrániť ďalším škodám.

Dedina dostala dotáciu vo výške 15 000 Kčs od ONV Dolný Kubín na veľkoobjemový kontajner na likvidáciu domového odpadu.

Postavil sa TV vysielač na Kurcinke, na kóte 893,4 m. Stožiar je vysoký 40 m. V blízkosti postavili murovaný domček, v ktorom bol inštalovaný televízny kmitočtový prevádzač a ďalšie príslušenstvo. Techniku dodala a inštalovala Tesla Orava. Celkové náklady činili 323 400 Kčs, pričom stavba vysielača so zemnými prácami činila 80 000 Kčs.

Požiar v dedine zničil zadné stavy trom ľuďom Justíne Kováľovej, Ferdovi Protušovi a Štefanovi Bugajovi. Veľké škody vznikli. Justíne Kováľovej sa dedina poskladala na opravu domu a pokrytie strechy a pomohli jej aj seno nazvážať.

V minulosti prvé ihrisko v našom chotári bolo naplánované na Grápe. Neskôr sa tam mala vybudovať strelnica. Ani jedno ani druhé sa nepodarilo, tak sa tá časť zalesnila. Druhé ihrisko bolo v časti „Mlyn“, pri hlavnej ceste vedľa domu Antona Iglarčíka. Aj toto bolo nakoniec zorané. Tretie ihrisko sa urobilo pri Mlyne za riekou Mútňanka, a to konečne začalo slúžiť dodnes.

Jediné kultúrne vyžitie hlavne športové pre mládež, a nielen pre ňu ostal v letných mesiacoch futbal, no a v zimnom období pohostinstvo „Krčma“.

31. decembra Mária Brčáková, ktorej mama Apolónia rod. Kubaľáková pochádza z Beňadova ale býva v Krušetnici, vstúpila do rehole Dcéry kresťanskej lásky a prijala meno sestra Lujza.

Začala sa stavba veže kostola. Súčasná je maličká uprostred strechy s malým zvonom, na ktorom kostolník zvonil v kostole pomocou povrazu. Organizácie okolo výstavby veže sa chopil náš kňaz Pavol Mikula. Pomoc ponúkli aj farníci z Mútneho. Zrušil sa „babinec“ a na jeho mieste sa začala stavať veža. Pôvodne sa mala stavať štvorhranná veža, ale dedinčania veľmi nesúhlasili, tak sa začala stavať osemhranná veža vo výške 14 metrov aj s krížom. Krov na veži pomohol zhotoviť majster tesár Anton Brezoňák a to bez výkresov. Za prácu nezobral žiadnu odmenu, ale ju daroval ako svoj príspevok na kostol. Za pomoci ľudí celá stavba veže trvala iba týždeň. Veža kostola sa pokryla medeným plechom. Kostolné zvony odliala firma pani Ditrichovej z Moravy z vlastného materiálu obce. Celková výška veže od kríža je 26 metrov a 30 centimetrov.

Rok 1989

V januári bol v dedine tragický požiar. Jozefovi Hušľovi na križovatke zhorel celý dom. V dome zahynula dcéra Žofka, ktorá sa udusila dymom a zhorela.

30. marca sa konali voľby do MNV, za predsedu bol zvolený Dušan Podstrelený a tajomníkom sa stal Anton Triebeľ. Noví členovia rady a zároveň pléna sú Rudolf Kampa, Štefan Koval', Anton Triebeľ a Zdeno Páterek. Ďalší členovia Martin Páterek, Žofia Páterková a Terézia Hušľová zložili svoje funkcie.

MNV dostalo dotáciu vo výške 20 000 Kčs na opravu zvonice. Opravil sa kamenný základ, zhnité dreva nosnej konštrukcie a plášťa sa vymenili za nové tak, aby sa zachoval pôvodný vzhľad. Šindeľ na streche sa komplet vymenil. Urobili sa nové vstupné dvere a železný kríž.

Uskutočnili sa odvodňovacie práce na ploche 188 ha a zároveň sa upravili vodné toky. Rozpočet činil 7 704 890 Kčs. Počas prác vznikli dve staveniská, jedno pri družstve Beňadovo a druhé pri družstve Mútne.

Hasiči dostali motorové vozidlo DA 12 AVIA 31. Avšak technika, ktorú mali používať na hasenie požiarov bola zastaralá a vyžadovala si značné úsilie dobrovoľníkov pri hasení.

Materskú škôlku začalo prevádzkovať JRD Piľsko-Mútne. Do Brezy chodí 117 našich žiakov.

Dekan z Dolného Kubína Alfonz Letanovský požehnal nové zvony. Za krstných otcov týchto zvonov si pán farár Mikula vybral Jozefa Majdu a Stanislava Majdu, ktorý organizoval práce okolo kostola. Na vežu pán farár zaobstaral aj vežové hodiny, ktoré odbíjajú jedným menším zvončekom štvrt hodiny a jedným väčším zvončekom celé hodiny. Historický zvon z roku 1765 zvolával veriacich zo zvonice do roku 1989, potom bol premiestnený do kostola. Posledným zvonárom bol Anton Podstrelený.

30. augusta zomrel vo veku 66 rokov a 39 rokov kňazstva misionár Anton Páterek. Na sklonku života trpel rakovinou. Jeho telesné pozostatky sú uložené na cintoríne Orleán v hrobke Kongregácie sestier františkánok Máriinej rodiny v Curitibe v Brazílii.

Rodák **Anton Páterek** mal za sebou pohnutý život. Narodil sa 22. decembra 1924 a hneď na druhý deň bol pokrstený v Mútnom. Jeho rodičia boli Ján a Mária rod. Kvašnicová, obaja sú pochovaní na našom cintoríne. Anton pochádzal zo siedmich detí, ale najbližší vzťah mal s o jedenásť rokov staršou sestrou Cecíliou, ktorá dlhé roky pracovala ako gazdiná na fare v Zubrohlave. Po ôsmych rokoch ľudovej školy v Beňadove nastúpil na gymnázium A. Hlinku v Ružomberku. Po maturite vstúpil do seminára na Spišskej Kapitule. Za vynikajúce študijné výsledky a príkladné správanie bol biskupom Vojtaššákom spolu so svojim spolužiakom Štefanom Milanom poslaný na štúdiá do Ríma na Lateránsku univerzitu. Medzi jeho spolužiakov patrili neskorší biskupi Štefan Vrablec, Dominik Hrušovský a o rok starší kardinál Jozef Tomko.

Diakonskú a kňazskú vysviacku mal 23. decembra 1950 a hneď na druhý deň 24. decembra primičnú sv. omšu v Kaplnke svätej Cecílie v Katakombách svätého Kalixta, na oltári nad hrobom sv. Cecílie, pretože tak sľúbil svojej sestre Cilke v liste. Nikto zo Slovenska a z rodiny sa nemohol zúčastniť tejto slávnosti, pretože v tom čase bola „železná opona“ nepriechodná. Svoje magisterské štúdium a licenciát z kanonického práva ukončil s vyznamenaním. Kvôli komunizmu

nemohli byť Antonove štúdia finančne podporované biskupmi. Najviac mu pomáhala sestra Cilka a americkí Slováci.

Anton sa domov vrátiť nemohol pre komunistické pomery. Preto chvíľku pôsobil v pastorácii na severe Talianska. Potom dostal pozvanie na pastoračiu do Brazílie. Tam sa po vybavení všetkých potrebných dokumentov dostal 16. júla 1955 do mesta Curitiba, južne od Sao Paulo ako kaplán Arcibiskupskej katedrály v Curitiba a taktiež ako kancelár arcibiskupského úradu. Od apríla 1956 bol vymenovaný za vikára vikariátu Areia Branca dos Assis a zároveň sa stal farárom v meste Quitandinha.

V auguste 1959 utrpel ťažký úraz. Keď kráčal na faru po celebrowaní svätej omše na sviatok patróna farnosti, neskúsený a opitý vodič nákladiaku ho zachytil a pritlačil o odparkované nákladné auto. Následkom ťažkého zranenia mu museli amputovať obidve nohy, pričom pri druhej operácii sa ocitol vo vážnom ohrození života. Mons. Alexander Corderiero Lopesa z diecézy Curitiba napísal o Antonovi krátku správu: *„Otec Antonio Paterek s veľkou nábožnosťou ponúkol svoju prvú nohu ako obeť za konverziu komunistov a svoju druhú nohu za kňazské povolania a za arcibiskupa Curitiba“*.

V novembri sa vrátil na faru na invalidnom vozíku, kde sa o neho starali sestričky z Kongregácie sestier františkánok Máriinej rodiny. O niekoľko mesiacov neskôr v januári sa presťahoval do rezidencie arcibiskupa Manuela da Silveira D Elboux, ktorý mu uvoľnil svoje bezbariérové prízemie a sám sa presťahoval na poschodie. Potom sa Anton presunul do Domu milosrdenstva svätého Pavla a takmer po dvoch rokoch odišiel na špeciálne liečenie do New Yorku v USA. Toto liečenie mu zaplatili rodáci z Beňadova a ďalší dobrodinci. V Amerike býval u rôznych amerických Slovákov. Bohužiaľ mu liečebný pobyt nepriniesol zlepšenie zdravotného stavu. Po návrate do Brazílie sa zapojil do pastoračie a vyučoval pravdepodobne kanonické právo v seminári v Curitiba. Neznámy Slovák venoval nášmu rodákovi štedrý finančný dar, pomocou ktorého kúpil pozemok spolu so sestrami z rehole Služobníč Najsvätejšej sviatosti v Curitiba. Na tomto pozemku si postavil bezbariérový dom, do ktorého sa presťahoval šesť rokov po autonehode, v auguste 1965. Na sklonku života trpel rakovinou, a tak posledné roky prežil v bratskej opatere Sergia Pintu Ferreira Filiho.

Napriek ťažkej životnej situácii nezanevrel na svoje okolie a Slovensko.

Americkým Slovákom raz v listoch napísal: *“Je pravda, že dobrý Pán Boh mi vložil na ramená ťažké bremeno kríža. No v skutočnosti nesiem ho dosť odhodlane. Od prvej chvíle*

uspokojil som sa s vôľou Božou.....Všetko je už zahojené pekne. Ináč som dobre zdravý, spokojný a so všetkým vyrovnaný.“

Antonovo meno sa nachádza aj medzi darcami ako prispel vysokou sumou na stavbu Ústavu svätého Cyrila a Metoda v Ríme.

Rok 1990

Minulý rok prebehla pokojná Nežná revolúcia a nastali mnohé zmeny. Okrem iného sa zrušili národné výbory a premenovali sa na obecné samosprávy, ktoré prestali byť podriadené okresným a obvodným úradom.

9. júna sa konali voľby do parlamentu. Volilo 318 voličov a najviac získalo Kresťansko demokratické hnutie KDH – 173 hlasov, potom to bola Slovenská národná strana SNS – 66 hlasov a tretia skončila strana Verejnosť proti násiliu VPN – 62 hlasov. Ostatné strany mali minimálnu podporu.

V júli obec dostala povolenie na ťažbu štrku v potoku Mútňanka. Vyťažilo sa 500 m³ štrku pre potreby výstavby ciest k novým rodinným domom.

11. decembra sa stal novým starostom Stanislav Majda a zástupcom Anton Triebel. Za poslancov boli zvolení Eduard Motýľ, Zdeno Páterek, Miroslav Ondrek, Vladislav Kováč, Miroslav Hušľa, Matej Rambala, Mária Hušľová, Vendelín Hušľa, Terézia Pepuchová, Stanislav Rambala a Štefan Rambala.

Materskú škôlku znova prevzalo do prevádzky Beňadovo. Do ZŠ v Breze dochádza 131 našich žiakov. Na základe požiadaviek obyvateľov obce Beňadovo sa v Základnej škole opäť otvorilo vyučovanie 1.-3. ročníka v elokovanej triede. Triednymi učiteľmi boli Jarmila Banášová, Anna Gáborová a Zdenka Babečková.

Do dediny zavítal vzácny páter Ignác Matkulčík, ktorý počas komunizmu tajne študoval za kňaza. Počas sv. omše podrobne a veľmi pútavo vyrozprával celý príbeh nášho kostola. Prirovnal ho ku 40-ročnému putovaniu Izraelitov púšťou, a zároveň kostol pripodobnil Noemovmu korábu, v ktorom ľudia nachádzajú záchranu svojej duše.

27. mája biskup František Tondra vysluhoval sviatosť birmovania vo farnosti.

19. septembra bol posvätený nový kostol sv. Jozefa robotníka. Bola to veľká udalosť, lebo kostol mohol byť prvýkrát v histórii posvätený biskupom Mons. Františkom Tondrom. Predtým sa ešte upravil areál kostola a sakristia sa prestavala do súčasnej podoby a už v nej nechýbali sociálne zariadenia. Nestihla sa ešte upraviť svätyňa tak, aby bol v nej pevný oltár. Kostolníkom je Jozef Kubaľák s manželkou Annou rod. Zvrteľovou, rodnou sestrou sestričky Filomény.

Rok 1991

Beňadovci žiadajú, aby sa vyučovanie z Brezy presunulo späť do Beňadova, nakoľko obec už má dostatok žiakov. Žiadosť je zamietnutá z dôvodu závadnej pitnej vody v základnej a materskej škole, ktorá by mohla spôsobiť infekcie. Túto závalu starosta obce odstránil, a tak sa vyučovanie rozšírilo o 4. ročník. Riaditeľstvo ostalo v Breze. Žiaci z našej dediny sú úspešní v školských súťažiach. Anna Páterková a Marcela Páterková získali 2. miesto v spevackej súťaži „Oravské minisynkopy“. Jozef Protuš obsadil 2. miesto v okresnej súťaži v behu na 1500m.

V škole učia Gáborová Anna a Banášová Jarmila.

Obec využila možnosť zamestnať niekoľko chlapov, ktorí boli evidovaní na úrade práce a spolu vyčistili vodné toky na zachytávanie prameňov pre výstavbu vodovodu pre školu. Vodovod bol financovaný obcou vo výške 268-tis. korún. Na vodovod sa od novembra napojila škola a aj niektorí obyvatelia.

Na obecnom úrade vypukol malý požiar, ktorý sa včas uhasil. Vznikol z nedomurovaného komína v čase, keď si mládež v „klubovni“ v pivničných priestoroch kúrila do krbu. Klubovňa bola na čas zakázaná mládeži.

Dobytok vyhánaný na pašu spôsobuje dedinčanom škody, preto Ľudovít Rambala st. a Bugaj Peter boli oslovení, aby sa stali obecnými pastiermi. Pasie sa od mája do neskorej jesene.

V dedine sa zložila nová hudobná skupina v podobe Triebel' Michal – klávesy a spev, Kubaľák Jaroslav – gitara, Ondrek Jozef – basgitara a Triebel' Štefan – bicie.

Aj dievčatá sa realizovali v speve v spevokole, ktorý iniciovala Mária Majdová (za potokom). A deti začínajú v detskom spevokole.

Narodilo sa 16 detí (5 dievčat a 11 chlapcov), 3 zomreli a bolo 5 sobášov.

Novým kronikárom obce sa stal Jaroslav Kubaľák. A tak sa kronika začala po 29 rokoch opäť písať.

Peter Majda z Martina, syn rodáka z Beňadova Vendelína Majdu a Margity rod. Koháryovej bol vysvätený za kňaza pre Banskobystrickú diecézu. Prímície mal v Martine ale aj o týždeň neskôr v Beňadove.

Alena Ondreková, dcéra Jozefa a Márie rod. Triebeľovej, vstúpila do rehole Školských sestier de Notre Dame a prijala meno sestra Mária Noemi.

Do rehole Školských sestier de Notre Dame vstúpila aj Marta Hušľová, dcéra Rudolfa a Terézie rod. Páterkovej. Prijala meno sestra Mária Dária.

Sčítanie obyvateľstva:

V dedine žije 612 obyvateľov (328 mužov a 284 žien):

- 378 dospelých
- 82 detí do 5 rokov
- 152 detí od 6 do 15 rokov
- 46 dôchodcov nad 60 rokov

Priemerný vek obyvateľov je 25,4 rokov. Všetci sú rímsko-katolíckeho vierovyznania okrem 14, ktorí sa hlásia k inému náboženstvu.

Základné vzdelanie má ukončené 249 ľudí (120 mužov a 129 žien):

- stredné bez maturity 109 ľudí (73 mužov a 36 žien)
- stredné s maturitou 29 ľudí (14 mužov a 15 žien)
- 1 vysokoškolské vzdelanie
- 2 bez vzdelania

Z pracujúcich 273 ľudí za prácou dochádza až 222 občanov.

V obci sa nachádza 138 domov:

- 127 obývaných
- 10 neobývaných
- 116 murovaných
- 11 drevených

Avšak domov s päť a viac izbami je 28, ďalej domov so štyrmi izbami je 25, s tromi izbami je 33, s dvomi izbami je 31 a s jednou izbou je 10. Priemerný vek domov je 27 rokov.

Zlepšuje sa aj vybavenie domov. Mrazničku vlastní 35 domov ale televízor 44 domácností. Automatickou práčkou sa môže pochváliť 12 domácností a autom 34 majiteľov. Telefón je stále iba jeden.

Rok 1992

Už niekoľko rokov nenapadlo toľko snehu, ako tohto roku. Všade vidieť deti na svahoch na Rambalovej, Majdovej, v Hájisku ale najviac na Tulejovej, kde majú aj vleky.

Starostom je Stanislav Majda, zástupca Antoň Triebel a pracovníčka na sekretariáte Viera Hušľová.

V tomto roku sa zriadilo riaditeľstvo v Beňadove pre 1.-4. ročník. Riaditeľkou sa stala V. Kapičáková z Mútneho ako i učiteľky Gabriela Vojtasová a Mária Vaterková. Žiačka Marcela Páterková postúpila do okresného kola speváckej súťaže „Oravské minisynkopy“.

Súkromné obchody s rozličným tovarom vlastní Jozef Kampa, na križovatke Anna Blahútová, oproti pohostinstvo Jozef Triebel.

Na základe nového zákona o súkromnom vlastníctve obecné zastupiteľstvo spolu s poľnohospodárskym družstvom v Beňadove prinavrátilo polia

a záhumienky pôvodným vlastníkom v časti Pod Rambalovou, Medzi Vatrami, Medzi Járky a Podžetisky.

V novembri bola dovezená tehla na nový kultúrny dom, asi tridsať mužov svojpomocne všetku tehlu zložili a zabezpečili pred snehom.

V dedine sa narodilo 17 detí (8 dievčat a 9 chlapcov), boli 4 úmrtia a iba jeden sobáš.

V júli sa začala výstavba Lurdskej jaskyne pri kostole. Stavali ju kamenári z Likavky bratia Martôňovci. Sochu Panny Márie darovala príbuzná kamenárov s prosbou, aby sme si ju uctievali. Lurdská jaskyňa bola vysvätená novokňazom Mariánom Majdom. Marián Majda vyrastajúci vo Vrútkach, syn rodákov z Beňadova Mateja a Apolónie rod. Páterkovej, bol v júni vysvätený za kňaza. Jaskyňu spolu so sochou Panny Márie posvätil počas svojej primičnej sv. omše v Beňadove, ktorej sa zúčastnilo veľké množstvo veriacich i z okolitých dedín.

25. júna zomrel farár **Pavol Mikula** na fare, pochovaný je v Mútnom. Jeho poslednou verejnou sv. omšou bolo 1. sv. prijímanie vyslužené deťom v Beňadove, ktoré dokončil už s veľkými zdravotnými problémami.

Pavol Mikula sa narodil 12. júla 1917 vo Vršateckom Podhradí. Za kňaza bol vysvätený 18. júna 1944 v spišskej Katedrále sv. Martina biskupom Jánom Vojtaššákom. Keď bol kaplánom v Oravskej Lesnej, bol udaný z protištátnej činnosti, lebo sa údajne stretával s odporcami nastupujúceho komunistického režimu, zastavili mu vyplácanie mzdy. Po dvoch rokoch mimo pastoraácie sa stal kaplánom Zákamennom. Tu v roku 1949 prečítal dva dekréty pápeža Pia XII. O Nepravej katolíckej akcii a o tom, z akého dôvodu môže katolík vstúpiť do komunistickej strany. Za toto bol sledovaný a o rok prinútený odísť z pastoraácie, pretože ho sledovala ŠtB. Skrýval sa 5 rokov vo svojom rodisku a iných neznámych miestach, ale potom ho niekto prezradil. Sám uvádza motívy svojho skrývania, že v tom roku ako ho sledovala ŠtB sa utopil jeho brat a otca mu zabili ťažné kone. Mikula sa obával prípadného zatknutia najmä kvôli matke, pretože by jej to mohlo spôsobiť predčasnú smrť. Keď ho ŠtB zatkla, bol odsúdený na 11 rokov a väznený vo Valdiciach do roku 1960. Od prezidenta Novotného dostal amnestiu a štyri roky pracoval ako robotník v Štátnych lesoch v Žiline, závod Pruské.

Do pastoračie v roku 1964 sa vrátil ako kaplán v Rabči. O rok neskôr, roku 1965, sa stal správcom farnosti Mútne, a u nás pôsobil 27 rokov, až do svojej smrti.

Vďační farníci svojmu obľúbenému farárovi Mikulovi postavili v Mútnom maličký domček, aby v ich blízkosti prežil jeseň života. Žiaľ, Pavol Mikula sa do pripraveného domčeka nestihol presťahovať. Zomrel 25. júna 1992. Zádušnú sv. omšu slúžil jeho spolužiak zo seminára vtedajší rožňavský generálny vikár Ján Ludrovský. Pavol Mikula je pochovaný v Mútnom.

Pán farár Mikula si svojím rozumným pastoračným prístupom získal rešpekt, úctu i dôveru svojich veriacich. S mladými organizoval ochotnícke divadlá a zapájal ich do rozvoja duchovného a kultúrneho života v dedine. Taktiež bol veľkým staviteľom, lebo rozšíril náš kostol a postavil sakristiu ako ju poznáme v súčasnosti, postavil vežu, zabezpečil zvony. Ako dobrý duchovný otec dlhé hodiny presedel v spovednici, veľa času venoval deťom, ešte viac chorým, opusteným a starým ľuďom. Zorganizoval aj púť do Ríma ešte v čase, keď to bolo výnimočné. A mnohé iné dobré vykonal pre nás. Jeho poslednou verejnou svätou omšou bolo 1. sv. prijímanie detí v Beňadove, ktoré slúžil vo veľkých bolestiach a prijímanie rozdal iba prvoprijímajúcim deťom, ostatné rozdal mimoriadny vysluhovateľ Jozef Mrocek.

Pán farár mal veľkú túžbu vychovať aspoň jedného kňaza. V tom čase už je Jaroslav Majda druhý rok bohoslovcom v spišskom seminári.

13. 7. – 3.10. kňaz a zároveň študent kánonického práva v Ríme Ján Duda prišiel nakrátko nahradiť kňaza. 20. september prišiel nový mladý 25 ročný kňaz Michal Pitoniak zo Spišskej Kapituly. Sv. omše zaviedol v pondelok, stredu, piatok, samozrejme každú nedeľu a sviatok. Slúžil detské sväté omše, deti učil čo a ako majú odpovedať a učil ich spievať.

Milan Majda z Martina vstúpil do rehole Menších bratov kapucínov v Podkoniciach pri Banskej Bystrici. Jeho starší brat Peter je tiež kňazom. Ich otec Vendelín Majda pochádza z Beňadova.

Rok 1993

V januári vznikla samostatná Slovenská republika. Prezidentom sa stal Michal Kováč.

Začala sa výstavba kultúrneho domu. Hrubá stavba sa stihla do konca roka. Zväčša kultúrny dom stavali občania ako brigádnic, ktorí tu odpracovali zadarmo stovky hodín. Strechu pokryla súkromná firma.

Obečným pastierom na tento čas je Jozef Kováč.

Každoročne sa rukuje na vojnu. Rekrútov zvyknú vypravádzať nielen rodina ale aj kamaráti. Tohto roku narukovali na vojenskú základnú službu Ľudo Rambala, Jozef Ondrek, Vraňák Viťo a Jozef Páterek.

Narodilo sa 15 detí, zomrelo 7 ľudí, medzi nimi aj dvadsaťdva ročný Pavol Triebel, ktorý nešťastnou náhodou vypadol z vlaku, keď sa vracal z týždňovky. Zosobášené boli štyri páry.

Rok 1994

Predsedom Dobrovoľného hasičského zboru je Vladislav Kováč, veliteľom Ľubomír Triebel, strojník Jozef Šubjak, preventivár Miroslav Kubaľák, pokladník Anton Triebel, referentom mládeže Eduard Motýľ, materiálno-technickým referentom Stanislav Majda, revízorom Vendelín Triebel. V zbore je 19 aktívnych hasičov a čestným členom sa stal Jozef Páterek.

Tohto roku narukovali Motýľ Pavol, Triebel Michal, Podstrelený Dušan, Páterek Stanislav a Pepucha Ján.

Narodili sa len 3 dievčatá, zomreli 4 a uzavreli sa 4 manželstvá.

Farár Michal Pitoniak sa pustil do rozsiahlej rekonštrukcie svätyne zo spišského travertínu a mramoru, všetky kamenárske práce vykonal Michal Valko z Granč Petroviec. Všetky drevárske práce, kňazský sédes, kríž a bohostánok z dubového dreva vykonal Karol Kolčák z Mútneho. Ich pozlátenie previedol Ľubomír Šturek zo Zubrohlavy. Svätyňa je priestorom väčšia a vyvýšená o 80 cm, obložená

mramorom. Projekt urobili inžinieri architektúry p- Marián a Anna Gočovci z Ružomberka. Postupne sa začala obnovovať aj zvonica.

Zároveň sa rekonštruovala fara na Mútnom za dobrovoľníckej pomoci celej farnosti. Na odpust sv. Márie Magdalény ju biskup Tondra požehnal.

Kňaz zorganizoval aj púť do Lúrd pre farníkov pre mladších farníkov, pretože celá púť trvala dva týždne.

V auguste vstúpila do Kongregácie sestier Najsvätejšieho Spasiteľa v Kláštore pod Znievom Eva Majdová, dcéra Antona a Justíny rod. Majdovej. Prijala meno Emanuela.

Rok 1995

Riaditeľkou školy je V. Kapičáková, učiteľmi Ľ. Kocúrová, P. Mladý, Z. Babečková a J. Kormaňáková. V materskej škole učí Anna Ferancová. O priestory školy a upratovanie sa stará Anna Ondreková. Obеды pre deti varia kuchárky pod vedením Anny Rambalovej. Školníčkou je Anna Blahútová a kuričom J. Rambala.

Veriaci putovali za sv. Otcom Jánom Pavlom II. do Levoče aj do poľského Skoczova.

Rekonštruuje sa svätyňa v kostole. Kým sa dalo, sv. omše sa počas rekonštrukcie slúžili v kostole. Keď sa už nedalo, slúžili sa vonku na schodoch pri vchode do areálu kostola. Ľudia sedeli a stáli na ceste pred kostolom. Keďže aj kultúrny dom prechádzal rekonštrukciou, nedal sa využiť na slúženie bohoslužieb.

V apríli a júni sa vykonala generálna oprava organu Tyrol-Káčerik – firma AKORK Banská Bystrica vo výške 60-tisíc korún.

V máji a júni sa urobil nový železobetónový chórus bez pilierov s kruhovými schodmi. Pôvodný sa celý rozobral a postavil sa priestorom väčší.

Starý drevený oltár, ktorý slúžil v kostole od jeho počiatku, bol vymenený za nový.. Namiesto oltára je na čelnej stene drevený kríž, stredom pozlátený. Obetný stôl je z jedného kusa mramoru. Bohostánok je vyrobený z dreva v tvare knihy a pozlátený. Po pravej strane bohostánku je anjel, tiež pozlátený. Dve sochy „Božské Srdce“, ktoré stálo na hlavnom oltári a „Panna Mária s Ježiškom“ na podstavci mesiaca boli zrenovované. Socha Božského Srdca je teraz na pravej strane v prednej lodi a socha Panny Márie na ľavej strane. Táto socha je taktiež

celá pozlátená. Patrónom nášho kostola je sv. Jozef robotník. Vďaka nášmu p. farárovi, ktorý zohnal lipové drevo až zo Švédska, dal vytesať sochu sv. Jozefa. Socha stojí pri hlavnom oltári na podstavci. Všetky tieto práce boli vykonané v kostole aj v jeho okolí za veľkej pomoci ľudí z dediny a ochoty nášho pána farára.

Milena Motýľová, dcéra Eduarda a Anny rod. Majdovej, vstúpila do rehole Misionárky lásky v Poľsku. Prijímala ju zakladateľka Matka Tereza. Prijala rehoľné meno Miriam Therese.

Rok 1996

Zima je bez snehu ale s poriadnymi mrazmi, až -25stupňov. Ľuďom pozamrzala voda, tak ju rozmrazovali čím to len šlo, zváracími agregátmi, kotlíkmi na vodu, pod ktorými kládli oheň. Môže sa stať, že kotlík roztrhá. To sa stalo jednému, kotlík roztrhlo a poškodilo murivo na dome.

Pod Grápou sa vybudovala nová požiarňa nádrž na vodu. Po dedine sa potiahla elektrická sieť, keďže obec sa rozširuje. Drevené elektrické stĺpy sa postupne vymieňajú za betónové. Práce na kultúrnom dome stále pokračujú aj formou brigád mladých chlapov. Tohto roku nebol zvolený obecný pastier, keďže väčšina sa už nechce finančne skladať na pasenie dobytku. V dedine sa gazduje za pomoci traktorov, ktorých je už 54.

Narodilo sa 5 detí, zomreli 2 a boli uzavreté 4 manželstvá.

21. júla sa konali misie v Beňadove viedol páter Ignác Matkulčík člen misijnej Spoločnosti sv. Vincenta de Paul. Spísal všetky svoje spomienky o stavbe kostola v našej dedine.

V júni sa vymenili okná na kostole. Zhotovené a čiastočne do daru boli dané Agrodružstvom Mútne. V októbri sa upravil vonkajší dvor a položila sa zámková dlažba, všetko to dal do daru súkromný podnikateľ Marián Murín z Mútneho.

16. november - 40 rokov námahy, strádania a prác sa zavŕšilo konsekrovaním kostola a oltára biskupom Františkom Tondrom. Týmto sa navždy kostol zasvätil Božiemu kultu.

Hneď v úvode otca biskupa privítal starosta obce Stanislav Majda a zhrnul históriu kostola:

„....Kostol, ktorý nám dnes posväťíte, má dlhú a ťažkú históriu. V roku 1962 za nepravného zriadenia sme „načierno“ postavili kaplnku sv. Jozefovi Robotníkovi, lebo v dedine sme sa nemali kde modliť. O desať rokov nato bola kaplnka rozšírená na terajší kostol a v roku 1990 bola dostavaná veža kostola pod vedením nášho, už zosnulého, pána farára Pavla Mikulu. Na posviacke kostola sme Vás vtedy v Beňadove vítali ako novo vysväteného biskupa. Kostol však potreboval dokončiť vnútrajšok. A tak sme sa k tomuto dielu odhodlali v rokoch 1994 a 1996.“

Symboliku svätyne a patróna kostola vysvetlil takto:

„Svätyňa na štyroch schodoch symbolizuje štyroch evanjelistov, ktorí tvoria základ Písma svätého. Kamenný oltár má tvar otvorenej knihy Svätého písma, podľa ktorého máme žiť. V tom istom štýle je zhotovený kňazský sédes. Bohostánok po otvorení má tiež tvar otvorenej knihy Písma svätého. Základ kresťanského života – Písmo sväté a Eucharistia. Hlavným patrónom nášho kostola i obce je sv. Jozef Robotník. Jeho krásnu postavu tejto soche stvárnil akademický sochár pán Martin Barnáš z Kežmarku. Pred vyše tridsiatimi rokmi sme si sv. Jozefa právom zvolili za nášho patróna, lebo v Beňadove je ťažko žiť a pracovať. Orať, siať a gazdovať v takom teréne je hrozná drina. Preto, aby nám sv. Jozef Robotník pomáhal tu na poliach, ale aj našim ľuďom rozídeným za prácou ďaleko vo svete, zvolili sme si za patróna pracujúcich svätého robotníka.“

Všetky tieto práce sa podarili len vďaka obetavosti beňadovských veriacich, ktorí v čase i nečase prichádzali na brigády, neraz aj 50 chlapov a 30 žien.

Do rehole Školských sestier de Notre Dame vstúpila Viera Hušľová, dcéra nebohého Rudolfa a Terézie rod. Páterkovej. Prijala meno sestra Mária Katarína. V tejto reholi je už jej staršia sestra Mária Dária.

Rok 1997

Kultúrny dom sa podarilo dokončiť včas, keďže sa v ňom konalo primičné pohostenie pre celú dedinu pri príležitosti vysvätenia nášho kňaza Jaroslava Majdu.

V tomto roku na jar prebehla rekonštrukcia školy. Zbúrali sa priečky deliace učebňu 2. triedy a zborovne. Vymurovali sa nové priečky tak, aby vznikli dve triedy. Na prácach sa podieľala firma GN Company v Námestove a dedinčania. Všetko sa stihlo včas a deti mohli po jarných prázdninách opäť pokračovať vo vyučovaní sa.

Naši žiaci sú mimoriadne úspešní na súťažiach. Anna Ondreková vyhrala 1. mesto v spevákovej súťaži Slovenský slávik. Tomáš Triebeľ a Štefánia Ondreková znova 1. miesto v okresnej výtvarnej súťaži „Oravský hrad očami detí“. A Katarína Bugajová spolu s Annou Ondrekovou sa zúčastnili medzinárodnej súťaže „Návrh na pohľadnicu“ pri príležitosti OH v japonskom Nagane.

Jozefovi Triebeľovi pod kultúrnym domom zhoreli zadné stavy. Pravdepodobne sa deti hrali s ohňom v humne. Dedinčania pomohli postaviť nové zadné stavy.

V poradí už piaty súkromný obchod si otvorila Mária Hušľová, kde ponúka drogériu, priemyselný tovar, textil a železiarstvo.

Tohto roku sa narodilo 10 detí, zosobášili sa 2 páry a zomreli 4, medzi nimi aj mladý Miroslav Motýľ, ktorý po sebe zanechal jedného syna a jedno ešte nenarodené dieťa.

Farníci putovali s kňazom Pitoniakom do Svätej Zeme. Taktiež v októbri sa uskutočnila púť do rakúskeho Mariazellu. Bola výnimočná tým, že sa púte zúčastnilo až 320 veriacich, ktorí sa tam dopravili na 8 autobusoch.

Odpustovú sv. omšu na 1. mája celebroidal pomocný biskup Mons. Andrej Imrich. 21. júna je za kňaza vysvätený Jaroslav Majda a primície mal 29. júna.

3. mája zomrel páter Ignác Matkulčík, CM vo veku 68 rokov. U sestričiek Misijnej spoločnosti Vincenta de Paul v Bošanoch počas prípravy na sv. omšu náhle v kostole zomrel. Pochovaný je vo Vavrečke.

Páter **Ignác Matkulčík** sa narodil 5. novembra 1929 vo Vavrečke rodičom Ignácovi a Márii, rod Buganovej. Pochádzal z ôsmich detí. Základnú školu navštevoval v rodnej dedine, štátnu meštianku v Námestove. Neskôr pokračoval na Gymnázium v Kláštore pod Znievom. Od detstva túžil sa stať kňazom, ale cesta k naplneniu bola komplikovaná pre komunistický režim. Po „Barbarskej noci“ nešiel na štúdium teológie, ale sa zamestnal na výstavbe Oravskej priehrady a

po povinnej vojenskej službe sa stal riaditeľom v Bobrove. Keďže nechcel vstúpiť do komunistickej strany, bol preradený do Beňadova. A tak v roku 1955 ako 26-ročný pedagóg prichádza do našej dediny na pozíciu riaditeľa. Nie je nadšený z podmienok v školskej správe, preto po pár mesiacoch odchádza. Avšak za ten krátky čas svojou húževnatosťou a schopnosťou vzbudiť nadšenie pre Božie veci dokázal Beňadovcov presvedčiť a povzbudiť k tomu, aby si vtedajších náročných časoch postavili vlastný kostol. Keďže mal starosť ako napreduje stavba kostola, do dediny sa veľakrát vrátil po nociach, pobudol pár dní a zasa v noci odišiel cez kopce preč, pretože už bol sledovaný verejnou bezpečnosťou. Zo školstva bol vylúčený pre svoju túžbu po kňazstve. A tak pracoval ako lesník, baník a robotník. Za obhajovanie náboženského práva, ako to vyjadruje jeho pamätná veta: „To sú deti z kresťansko-katolíckych rodín, nemáme právo brať im vieru“, bol v roku 1957 zatknutý a odsúdený v procese „Trstenský a spol.“ na 13 rokov, neskôr mu znížili trest na 6 rokov nepodmienečne. Hlavnou náplňou vo väzniciach bolo páranie peria, tak sa mohli pri práci odsúdení kňazi navzájom povzbudzovať a posilňovať. V roku 1960 bol prepustený na amnestiu. Zamestnal sa ako robotník a zároveň sa pokúšal dostať na teologické štúdiá. Medzitým sa vrátil do Beňadova, aby sa presvedčil, že stavba kostola pokračuje a dopomohol k jeho dostavaniu. V roku 1968 nastupuje do seminára v Bratislave, ale z politických dôvodov ho tesne pred ukončením vylúčili. Nakoniec sa dostal k lazaristom, pokračoval v štúdiách a v roku 1975 prijal tajne 4. októbra diakonskú a 5. októbra kňazskú vysviacku z rúk tiež tajne vysväteného otca biskupa J. CH. Korca ako člen Misijnej spoločnosti Vincenta de Paul. Po vysviacke sa húževnato venoval oravskej mládeži, ale aj ich rodinám a pracoval ako skladník v Námestovskej nemocnici, kde v sklade tajne spovedával. Po uvoľnení komunistického režimu pôsobil ako farár vo viacerých farnostiach bansko-bystrickej diecézy, neskôr ako misionár v slovenských farnostiach na Ukrajine. Na sklonku života sa stal duchovným správcom kláštora Dcér kresťanskej lásky v Bošanoch. Pod jeho starostlivým dohľadom dozrelo viacero manželských i kňazských povolaní (ako dosvedčil napr. Juraj Spuchlák, Vladimír Kasan, Štefan Piták, Ján Kekeľák). Na pátra ostali u pamätníkov spomienky ako na muža svätého života, ktorý sa horlivo venuje mladým, aby dokázali nájsť svoju životnú cestu počas ateistického režimu. Jeho život a pastoračná činnosť je podrobne spracovaná v knihe „Väzenie ho nezlomilo“.

Rok 1998

Hasičom pri zásahoch komplikovala činnosť nedostatok vody. Jej zdrojom bol na hornom konci obce potok, ktorý v lete postupne vysychá a v zime zamrzá. Preto bola na hornom konci vybudovaná druhá vodná nádrž s obsahom vody 100 m kubických vody.

V decembri sa konali voľby do samosprávy obce. Starostom sa stal staronový Stanislav Majda. Poslancami sa stali Štefan Kováč, Triebeľ Anton, Páterek Zdeno, Kubaľák Jaroslav, Triebeľ Zdeno, Motýľ Eduard, Rambala Jozef, Hušľa Peter a Hušľa František.

Narodilo sa 9 detí (5 dievčat a 6 chlapcov), zomrelo 8 ľudí a 4 páry uzavreli sviatostné manželstvo.

Žiaci reprezentujú školu s úspechom. Eva Dullová je úspešná riešiteľka na Olympiáde v nemeckom jazyku. Vendelín Hušľa získal 1. miesto v okresnej výtvarnej súťaži „Vesmír očami detí“, Stanislav Rambala zasa 1. miesto pri príležitosti 80. výročia SČK a Katarína Bugajová 3. miesto v celoštátnej literárnej súťaži Literárny Kežmarok.

Rok 1999

Tohto roku napadlo veľmi veľa snehu, takmer pol druhu metra. Takáto snehová nádielka bola naposledy v 1987 a 1976.

V kultúrnom dome sa začal hrať ping-pong. V 1. ročníku súťaže v stolnom tenise sa zúčastnilo 32 hráčov a víťazom sa stal Štefan Kováč. Druhé a tretie miesto obsadili bratia Ľubomír a Jaroslav Pepuchovci. Vznikol aj stolnotenisový klub, na čele stojí Štefan Kováč, klub má 6 členov: Ľubomír Pepucha, Jaroslav Pepucha, Miroslav Ondrek, Miroslav Iglarčík, Roman Štefaniga a Miroslav Bugaj.

Vo februári sa po mnohých rokoch konal Fašiangový ples, ktorého sa zúčastnili mnohé mladé páry aj zo susedných dedín.

V marci vyšla prvá monografia obce v spolupráci s p. Mariánom Grígelom a jeho dcérou Renátou. Kniha zachytáva dôležité udalosti v celej doterajšej histórii obce. Je obohatená dobovými fotografiami a kresbami.

Začal sa odvážať komunálny odpad na skládku do Zubrohlavy. Naša obec patrí medzi posledné dediny, kde sa začal vyvážať odpad. Každý rodinný dom dostal povinnosť si zaobstaráť smetný kôš.

Kultúrna pamiatka obce Zvonica prešla rekonštrukciou. Opravil sa základový múr, vymenili sa dosky na všetkých štyroch stenách a na streche sa vymenili šindle. Celá stavba bola nakoniec chemicky ošetrená.

V dedine sa urobili dve cesty. Cesta na cintorín sa rozšírila a cesta do Krajiska sa vybágrovala. Neskôr sa pokryje asfaltom. Pribudlo šesť novostavieb, tri v Krajisku, jedna v Hájisku, jedna Pod Grápou a jedna v dedine.

Narodilo sa 11 detí (8 dievčat a 3 chlapci), 1 zomrel a 1 pár sa zosobášil.

Rok 2000

Riaditeľkou školy sa stala Zdenka Babečková.

Vo februári sme mali snehovú kalamitu, husté sneženie spojené so silným vetrom a blýskaním sa, čo bolo neobvyklé, v dôsledku čoho zhorela strecha na starej neobývanej drevenici kedysi patriacej Jakubovi Husľovi. Bol vyhlásený tretí stupeň snehovej kalamity.

V apríli a máji sa po obci ťahala telefonická sieť na pevnú linku, na ktorú sa pripojilo 85 domácností.

Na Veľkú Noc sa konal 2. ročník stolnotenisového turnaja. Zúčastnilo sa ho 38 hráčov a vyhral Jaroslav Pepucha.

Kultúrna pamiatka „Zvonica“ stála schátraná niekoľko rokov, preto sa rozhodlo s jej generálnou opravou. *Opravený bol základový múr, ktorý bol z väčšej časti rozvalený. Povyšieňali sa dosky na všetkých štyroch stenách. Opravená bola taktiež strecha, povymieňali sa šindle, celá zvonica bola chemicky ošetrená.*

Ďalej sa v časti Krajisko vybágrovala ryha na budúcu cestu, aby sa umožnilo stavať v tejto lokalite, a to Vladimírovi Triebeľovi, Jánovi Pepuchovi a Antonovi Ondrekovi. V časti Hájisko postavil Pavol Motýľ a Pod Grápou Rambala Ľudovít a za potokom Stanislav Páterek.

V obci sa nachádzajú súkromné obchody s potravinami u Heleny Kampovej, Anny Blahútovej a u Slavomíra Rambalu.

Vo februári sa v obci uskutočnil „Rodičovský ples“, kde prišlo až 70 párov. *Do tomboly boli zaradené i také ceny ako živé prasa, koza, búdka pre psa, fúra maštalného hnoja.*

Pápež Ján Pavol II. v tento jubilejný rok opäť po 25-tich rokoch otvoril sväté brány vo Vatikáne. Svätá brána je mimo jubilejných rokov zamurovaná. Z našej farnosti sa pre veľký záujem púť do Ríma organizovala dvakrát.

Rodáčka sestra Filoména, vlastným menom Mária Zvrteľová, mnohé roky zabezpečuje Beňadovský kostol liturgickými predmetmi, lebo jej sestry Anna a Apolónia sú kostolníčky.

25. mája sa na Spišskej Kapitule konala diakonská vysviacka nášho diakona Petra Majdu, syna nebohého Štefana a Márie rod. Rambalovej.

Miloš Kohoutek zo Stupavy prijal kňazskú vysviacku. Jeho matka Terézia rod. Motýľová pochádzala z Beňadova. Otec Ján zo Stupavy.

V tomto roku sa v obci narodilo sa 12 detí (5dievčat a 7 chlapcov), zomreli 3, zosobášilo sa 10 párov.

Výsledky sčítania obyvateľstva v Beňadove:

Spolu obyvateľov je 700 (mužov 372 a žien 328):

- 77 detí do 5 rokov
- 194 detí od 6 do 15 rokov
- 339 dospelých
- 58 dôchodcov nad 60 rokov

Priemerný vek obyvateľov je 26,6 rokov. Všetci sú rímsko-katolíckeho vierovyznania. V dedine sú 2 rozvedení.

Všetkých pracujúcich je 359 ľudí, 79 je nezamestnaných a 42 žien je na materskej dovolenke. Najviac zamestnaných je v oblasti stavebníctva, ďalej na živnosť a napokon v poľnohospodárstve a v obchode.

Vysokoškolské vzdelanie dosiahli 4, s maturitou 76 a bez vzdelania sú 10 obyvatelia.

Počet rodinných domov stúpol na 157, z toho 12 je neobývaných. 129 domov je murovaných a 9 drevených. Stále 30 domov nemá splachovací záchod. Priemerný vek domu je 30 rokov.

Zlepšila sa aj životná úroveň. Automatickú práčku si zaobstaralo 83 domácností, farebný televízor až 120 domácností, pevnú linku 87 domácností pričom mobil už vlastní 22 ľudí. Osobné auto slúži 51 majiteľom, 6 majú vlastný počítač, ale internet v dedine ešte nemá nikto.

DEMOGRAFIA 1900 – 2000

Rok	Počet obyvateľov	Počet domov
1900	412	76
1910	372	—
1918	257	—
1930	370	71
1940	449	80
1946	475	73
1950	430	75
1960	697	90
1970	761	92
1980	569	—
1991	612	138
2001	700	157

ZOZNAM RICHTÁROV a STAROSTOV

1951	predseda František Klimek, podpredseda Štefan Majdík
1955	predseda Florián Čurnek, podpredseda Štefan Gustinák
1955, október	predseda Ján Ondrek
1955, november	predseda Vendelín Ondrek, podpredseda Ján Ondrek
1957, júl	predseda Vendelín Ondrek, podpredseda Ján Ondrek
1957, október	predseda Florián Páterek, tajomník Štefan Majda
1960	predseda Vincent Majdík, zástupca Rudolf Miškovčík
1964	predseda Anton Podstrelený, tajomník Karol Šimek
1967	predseda Jozef Majda
1971	predseda Jozef Páterek, tajomník Karol Šimek
1973	predseda Karol Bugaj, tajomník Jozef Páterek
1976	predseda Dušan Podstrelený, tajomník Stanislav Sadlák
1981	predseda Dušan Podstrelený, tajomník Jozef Páterek
1986	predseda Dušan Podstrelený, tajomník Martin Páterek
1990, marec	predseda Dušan Podstrelený, tajomník Anton Triebel
1990 - 2004	starosta Stanislav Majda, zástupca Anton Triebel

ZOZNAM KŇAZOV, ktorí sú spájaní s Beňadovom

1894 - 1905	Vendelín Grappa
1905 - 1924	Anton Kovalčík
1924 - 1931	Jozef Novotný
1931 - 1932	Daniel Arvay
1932 - 1937	Ján Koperdán
1937 - 1965	Jozef Gočál
1965 - 1992	Pavol Mikula
1992	Ján Duda
1992 - 2007	Michal Pitoniak